

JUGOSLAVIJA SE GLEDE VPRAŠANJ, KI SE JE NEPOSREDNO TIČEJO, NE BO SMATRALA VEZANO PO SKLEPIH, NA KATERE NI PRISTALA

je izjavil šef jugoslovanske delegacije Edvard Kardelj

Pariz, 21. sept. Dopisnik Tanjuga po-

roča: Ker je bilo zaključeno razpravljanje o jugoslovansko-italijanski meji in je bil poleg tega odklonjen brazilski amandement, da se Jugoslaviji odvzame ozemlje zgomnje Soče, je prešla včeraj politično-teritorialna komisija za Italijo na glasovanje o jugoslovanskem in beloruskem predlogu glede meje in na glasovanje o južnoafriškem amandementu, v smislu katerega naj bi se Jugoslaviji poleg severozapadne odvzame tudi jugozapadna Istra.

Praden je prišlo do glasovanja, je še enkrat českoslovaški delegat pozval vse naravnost delegate in jih spomnil na zgodovinsko važnost njihovega glasovanja.

»Problem, ki ga rešujemo,« je rekel českoslovaški delegat, »je osnovni pro-

blem bodočega mira. Slišali smo, da se je Jugoslavija odločila, da ne podpiše nobene nepravilne odločitve. Odločitev, ki jo bomo sprejeli, mora imeti trajno vrednost. Z njo sprejemamo odgovornost pred vsemi narodi Evrope. Zato českoslovaška delegacija predlaga, da se ustvari podkomisija z nalogo, da najde rešitev, ki bo zadovoljila vse države, vključno tudi Jugoslavijo. V tej komisiji petih članov naj bi bili zastopniki Kitajske, Kanade, Abesinije, Bele Rusije in Jugoslavije.«

Po tem zadnjem českoslovaškem pozivku, da bi se prišlo v komisiji do sporazumne rešitve, je nastopil angleški delegat Mac Neil in zavrnil ta predlog kot odvečen.

Nato je dobil besedo šef jugoslovanske delegacije Edvard Kardelj, ki je iz-

javil: Zaključili smo razpravo o vprašanju, ki je bilo že v samem začetku konference označeno kot eno izmed najtežjih na konferenci. Toda čeprav smo končali z razpravo, jugoslovanska delegacija vendar ni dobila vtisa, da smo se približali konstruktivni rešitvi. Se več, naša delegacija ni mogla dobiti vtisa, da je konferenca dejansko storila vse, kar je bilo mogoče storiti, da bi se prišlo do sporazumne rešitve. Zaradi takega stanja stvari je jugoslovanska delegacija v težavnem položaju. Jugoslovanska delegacija želi, da se ta konferenca zaključni uspešno in s pozitivnim rezultatom, ki bi omogočil, da se hitro podpišejo mirovne pogodbe z vsemi petimi državami, včerajšnjimi sovražniki, o katerih je bilo govora na tej konferenci. Toda po drugi strani je jugoslovanska delegacija že izjavila, da ne bo mogla podpisati mirovne pogodbe, če se ne popravijo najočividnejše krivice, ki jih zadaja Jugoslaviji osnutek mirovne pogodbe z Italijo, kot nam ga je tukaj predložil Svet ministrov za zunanje zadeve.

Gospodje, razumeti morate, da gre tukaj za zemljo, ki je prepojena z znojem in krvjo številnih pokolenj našega naroda, ki se je neumorno boril za svojo svobodo. Zaradi tega mora biti stališče Jugoslavije tako, kakršnega je danes tudi zavzela. Zato jugoslovanska delegacija smatra, da je konferenca postopala nepravilno in napak, ko je takoj pristopila h glasovanju, ne da bi kaj storila, da bi prišlo do sporazuma. Težko verjamemo, da so na tej konferenci delegacije, ki ne bi želele, da pride do sporazuma, ki ne bi želele, da se stori maksimum naporov, da bi prišli do splošnega soglasja. Ako bi bile take težnje, potem bi bila to zelo slaba karakteristika za to konferenco. Jugoslovanska delegacija je pripravljena pristati na predlog českoslovaške delegacije. Zaradi tega podpira českoslovaški predlog, da se glasovanje o meji med Jugoslavijo in Italijo, kakor tudi med Jugoslavijo in svobodnim ozemljem Trsta odloži in da manjša petčlanska komisija v tem času prouči vse načine, ki bi bili možni za doseg sporazuma.«

Po izjavi predstavnika Jugoslavije Edvarda Kardaža so prešli na glasovanje glede českoslovaškega predloga. Ta predlog je bil zavržen z 10 glasovi proti 7. Za predlog so glasovali: Sovjetska zveza, Ukrajina, Bela Rusija, Poljska, Českoslovaška, Indija in Jugoslavija. Tri delegacije — belgijska, abesinska in francoska — so se glasovanja vzdrale. Tako je bil po zaslugi anglo-ameriškega bloka odklonjen zadnji poizkus, da bi se prišlo do sporazuma in trajne rešitve osrednjega problema na tej konferenci.

Kar se tiče načina glasovanja o jugoslovanskem predlogu glede meje, je bil sprejet jugoslovanski predlog, da se glasuje o tem amandementu ločeno po posameznih sektorjih, nato pa ob koncu o jugoslovanskem amandementu kot celoti. Najprej je prišel na vrsto sektor vzhodne Kanalske doline, nato pa sektor Benčke Slovenije, sektor Gorice, sektor Tržiča, sektor obale med Tržičem in Trstom ter končno sektor severozapadne Istre. Glede vseh teh sektorjev, kakor tudi ob koncu glasovanja, pri glasovanju

za jugoslovanski amandement v celoti, so bili rezultati glasovanja enaki. Jugoslovanski predlog glede meje je bil odklonjen s 15 glasovi proti 5. Za predlog so glasovali: Bela Rusija, Českoslovaška, Poljska, Ukrajina in Jugoslavija, Abesinija in Belgija pa sta se vzdrali. Tudi beloruski predlog je bil zavržen s 15 glasovi proti petim, pri čemer so glasovali za predlog Abesinija, Belorusija, Českoslovaška, Ukrajina in Poljska, Jugoslavija in Belgija pa sta se vzdrali. Končno je bil zavržen tudi južnoafriški amandement, in to z 12 glasovi proti 8. Za ta amandement so glasovali: Avstralija, Brazilija, Holandija, Južna Afrika, Kanada in Nova Zelandija, Belgija in Kitajska nista glasovali.

Niso pa glasovali o predlogu meje, ki je še edini preostal, to je o francoski črti kot predlogu Sveta ministrov velikih sil. To je bilo odloženo za pozneje, ko bo komisija za statut Trsta zaključila svoje delo.

Po vseh teh glasovanjih je podal Edvard Kardelj v imenu jugoslovanske delegacije naslednjo izjavo:

»Jugoslovanska delegacija z obžalovanjem ugotavlja, da je bil zavržen poizkus českoslovaške delegacije, da bi prišlo v tej komisiji do sporazumne rešitve glede vprašanja meje med Jugoslavijo in Italijo, kakor tudi meje med Jugoslavijo in svobodnim ozemljem Trsta. Prav tako mora ugotoviti, da to ni prvi poizkus take vrste, ki bi doživel na tej konferenci tako usodo. Jugoslovanska delegacija obžaluje, da konferenca rajši uporablja metode preglasovanja kakor metodo sporazumne rešitve. V smislu stališča, ki ga je jugoslovanska delegacija zavzela že prej, zlasti pa za časa diskusije o vprašanih postopkih, jugoslovanska delegacija izjavlja, da se Jugoslavija glede vprašanj, ki se je neposredno tičejo, ne bo smatrala za obvezano po sklepih, na katere ona ni dala svoje privolitve.

Prosimo, da se ta izjava, kakor tudi izjava jugoslovanske delegacije v zvezi s českoslovaškim predlogom glede

ne morejo oddaljiti zaradi krajšnjih geografskih in ekonomskih pogojev od predvidene mejne črte za več kot 500 m s pridržkom, da ob teh morebitnih izpremembah ne pripade drugi suverenosti kakva naselbina z več kot 500 prebivalci, niti kakva cesta ali železnica, oziroma kakšna važnejša vodovodna ali električna naprava. Ameriški predlog se je razlikoval od jugoslovanskega v tem, da je zahteval, da se mora demarkacijska črta, ako poteka po italijanski upravni meji, slednjo ločko skladati.

Ker je ameriška delegacija to zadnjo formulacijo umaknila, je bil jugoslovanski amandement soglasno sprejet.

Za tem je komisija prešla na št. 10, ki vsebuje nekatere posebne klavzule v zvezi z Južno Tirolsko. K temu členu je bil predložen belgijsko-holandski amandement, ki zahteva, da se vključi v besedilo mirovne pogodbe sporazum, ki je bil sklenjen 5. septembra med Avstrijo in Italijo in ki se nanaša na nemško prebivalstvo Bolzana in Trente.

Diskusija o tem amandementu se bo nadaljevala na prihodnji seji. Kot prva govornika sta se prijavila delegata Bele Rusije in Jugoslavije.

Jugoslovanska delegacija obžaluje, da konferenca rajši uporablja metode preglasovanja kakor metodo sporazumne rešitve. V smislu stališča, ki ga je jugoslovanska delegacija zavzela že prej, zlasti pa za časa diskusije o vprašanih postopkih, jugoslovanska delegacija izjavlja, da se Jugoslavija glede vprašanj, ki se je neposredno tičejo, ne bo smatrala za obvezano po sklepih, na katere ona ni dala svoje privolitve. E. KARDELJ

Proglas Osvobodilne fronte za volitve v Ustavodajno skupščino Ljudske republike Slovenije

27. oktobra bo slovensko ljudstvo prvič v svoji zgodovini izbralo na svobodnih volitvah svojo prvo Ustavodajno skupščino. Razpis volitev je nova potrditev načel Ljudske fronte Jugoslavije, ki hoče pod vodstvom Komunistične Partije Jugoslavije in voditelja narodov Jugoslavije maršala Tita omogočiti najširšim množicam delovnega ljudstva, delavcev, kmetov in delovne inteligence, da razvijejo vse napore za čim hitrejšo graditev srečne in močne skupne države Federativne ljudske republike Jugoslavije. Nova Jugoslavija je gradila svojo suverenost v toku narodno osvobodilne vojne in v času poveljne graditve z odločno borbo proti svetovnim imperialističnim klikam, ki jim je suverenost malih narodov trn v oči, saj vidijo v tem nepremagljivo oviro za njihove nadaljnje zavojevalne načrte in nevarnost, ki bi mogla »pohujšati« male kolonialne in polkolonialne narode, ki so v teku zadnjega stoletja postali nesrečni plen njihovih apetitov po »nadvladi« v svetu. Ta izgraditev suverenosti Titove Jugoslavije je omogočila, da si slovenski narod danes lahko privrta v svoji zgodovini sam kroji svojo ustavo.

Z volitvami v Ustavodajno skupščino se dokončuje prva doba graditve slovenske državnosti kot trdnega sestavnega dela nove Federativne ljudske republike Jugoslavije. Enakopravnost narodov Jugoslavije je prišla v toku narodno osvobodilne borbe v celoti do svojega izraza, dobila je zakonito potrditev s pred letom dni sprejeto Ustavo FLRJ in bo dokončno še enkrat odločno manifestirana s sprejetjem prve ustave Ljudske republike Slovenije. S tem se bo Ustavodajna skupščina spremenila v redno skupščino Ljudske republike Slovenije.

Volitve v Ustavodajno skupščino imajo zato dvojen, izredno važen pomen. Predvsem pomenijo dokončno izgraditev slovenske državnosti v okviru FLRJ. S te strani pomenijo te volitve potrditev in priznanje volivcev Ljudski fronti Jugoslavije ter Osvobodilni fronti slovenskega naroda za doslej dosežene uspehe in pridobitve osvobodilne borbe.

Z druge strani pa pomenijo te volitve predvsem vključitev najširših ljudskih množic za čim uspešnejšo izvršitev težkih in odgovornih nalog, ki stoje pred nami. Pred Osvobodilno fronto stoji danes naloga, mobilizirati vse sile zato, da bi bili napori našega naroda za obnovo istočasno usmerjeni v čim hitrejši dvig gospodarske moči FLRJ in v njenem okviru za porast gospodarske moči Ljudske republike Slovenije, da bi tako lahko čim prej in čim dosledneje prešli v načrtno gospodarstvo, ter pri tem vključili delovno pobudo najširših množic in vseh gospodarskih področjih v enotni republiški in zvezni načrt.

Razpis volitev pa ima tudi izredno važen zunanji političen pomen. Vse imperialistične sile sveta napenjajo prav te dni na mirovni konferenci vse moči, da bi preprečile dokončno združitve vseh delov slovenskega naroda v FLRJ. Zato bodo naše volitve poleg mobilizacije najširših množic za nadaljno graditev FLRJ tudi manifestacija odločnosti in enotnosti našega naroda v borbi za združitve vseh delov našega narodnega telesa v FLRJ, v borbi za resničen, pravičen mir, v borbi za uničenje imperialističnih klik v svetu.

Delavci, kmetje, delovna inteligenca!

Osvobodilna fronta vam stavlja na teh volitvah vprašanje ali potrjujete njeno dosedanje delo za osvoboditev in obnovo porušene domovine ter za priključitev Primorske, Trsta in Koroške k novi FLRJ.

Osvobodilna fronta vas obenem poziva, da z glasovanjem za njene kandidate omogočite nadaljevanje dela za čim uspešnejšo načrtno razvijanje vseh delovnih sil s ciljem, da bi čim prej gospodarsko dvignili Ljudsko republiko Slovenijo in Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo, ker je to najboljša garancija za našo resnično neodvisnost.

Medtem ko je Osvobodilna fronta razvijala vse sile za obnovo domovine, za odpravljanje osnovnih krivic preteklosti, za dosledno izvedbo agrarne reforme, za dosledno očiščenje vsega našega gospodarskega aparata od izdajalskih in kolaboracionističnih elementov, ki so privedli staro Jugoslavijo v popolno gospodarsko odvisnost od zunanega sveta in do sramotne kapitulacije 6. aprila 1941, je skušala reakcija ravno v tem času stalno ovirati vse te napore nove Jugoslavije, razbijati enotnost delovnega, narodno zavednega ljudstva in iskati opore v zunanjem svetu, da bi nas ponovno privedla v odvisnost od zunanega sveta.

Zlasti del duhovščine skuša izkoriščati vero in cerkev proti ljudski oblasti, da bi razbil delovni polet ljudstva in oslabil odpornost FLRJ pred zunanjim sovražnikom m. Ker ne more najti opore v ljudstvu, se kot v času narodno osvobodilne borbe zateka po pomoč k zunanjim sovražnikom naše države. Namesto, da bi episkopat obdobil pred ljudskim sodiščem razkrinkano kolaboracionistično duhovščino, piše pastirska pisma, s katerimi hoče odvrtiti ljudstvo od njegove oblasti in s katerimi nudi moralno podporo zunanjim sovražnikom FLRJ.

Osvobodilna fronta vas zato poziva, da z najširšo udeležbo na volitvah razkrinkate vso tisto reakcionarno gospodo, ki išče pomoči onstran meja in ki hoče ponovno vdinjati naše narode svetovnim imperialističnim klikam. Pokažite tudi na volitvah, da hočete posvetiti vso pozornost, ves delovni napor in najširšo iniciativo gospodarskemu dvigu in čuvanju neodvisnosti nove Jugoslavije in z njo Ljudske republike Slovenije!

Delavci, kmetje, delovna inteligenca!

Utrjevanje bratstva in enotnosti narodov Jugoslavije je vedno živa naloga, saj je to jamstvo za suverenost in enakopravnost naših narodov in za utrjevanje moči naše države proti zunanjim sovražnikom ter proti vsem intervencionističnim poskusom, saj je to porok za utrjevanje naše gospodarske moči in za uspešnost naših naporov pri izgradnji naše industrije, rudarstva, elektrifikacije države, za dvig poljedelstva, gozdarstva in obrti na višjo stopnjo, kar bo novi Jugoslaviji omogočilo, da bo tudi na gospodarskem polju uspešno tekmovala z zapadnimi državami in si tudi na tem polju zavarovala popolno neodvisnost od zunanjega kapitala. Zato poziva Osvobodilna fronta z geslom bratstva in enotnosti vseh naših narodov vse naše delovno ljudstvo na volišče.

Skrb za junaško Jugoslovansko armado predstavlja vedno bolj bistveni sestavni del naporov naših narodov za trdno graditev države. Kot je vojska izrasla iz narodno osvobodilne borbe, iz ljudstva samega, kot je vojska osnovna pridobitev, ki je narodom Jugoslavije zajamčila njihov suveren in enakopravni položaj, kljub vsem nakanam zunanjih imperialističnih klik, kot je naša vojska preprečila spletke, ki naj bi pripravile zunanjo intervencijo v Federativni ljudski republiko Jugoslavijo po vzgledu Grčije in Trsta, kot nam je prav ta naša vojska omogočila, da naši predstavniki danes lahko nastopajo samozavestno kot zastopniki suverene države in ne kot lutke kake tuje imperialistične klike, ter da lahko tako odločno postavljajo naše pravične zahteve po Primorski, Gorici in Trstu — tako postaja naša vojska danes vse bolj očitno tudi najmočnejša predstraža miru v Evropi ter nedotakljivosti naših mej in naše domovine.

Osvobodilna fronta gre zato v volitve odločena, da mobilizira vse sile za najširšo pomoč ljudstva pri graditvi naše vojske, pri utrjevanju zavednosti moštva te vojske in da bi z lastnimi silami omogočila čim hitrejši napredek tehnične opreme Jugoslovanske armade.

DELAVCI!

Delavski razred je v toku zadnjega leta pokazal čudovito energijo v naporih za obnovo in graditev naše industrije. Kot je bil delavski razred nosilec največjih naporov v času narodno osvobodilne borbe, kot je bil on tisti, ki je nosil najtežje breme za obnovo porušene domovine, tako bo naš delavski razred, organiziran v svoji močni in enotni sindikalni organizaciji, tudi v bodočnosti najsigurnejši temelj še bolj načrtnega gospodarstva.

V kolikor enotnejša in trdnjša bo Osvobodilna fronta, kolikor enotnejši in trdnjši bo slovenski narod na predstojeh volitvah, toliko uspešnejše bo prizadevanje ljudske oblasti za izpolnjevanje načrtnega gospodarstva, toliko hitreje in uspešneje bo mogoče urediti vsa danes še nerešena življenjska vprašanja nekaterih strok našega delavstva.

KMETJE!

Utrjevanje ljudskih odborov, ki prevzemajo bolj kot doslej vso gospodarsko iniciativo v svojem območju in bodo tako omogočili, da se vnese načrt tudi v naše poljedelstvo in vse gospodarstvo delovnega kmeta v korist kmeta in v korist celote, je nadaljna naloga, ki bo dovedla do novih uspehov na področju kmetijstva, potem ko je bila izvedena agrarna reforma.

Osvobodilna fronta je prepričana, da bo z organiziranjem načrtnega dela ljudskih odborov, z nadaljnjim utrjevanjem zadrugištva na vasi in po drugi strani z načrtnim razvijanjem industrije mogoče močno zmanjšati razliko med cenami industrijskih proizvodov in kmečkih pridelkov in na ta način hitro in izdatno še izboljšati življenjske pogoje, zlasti manjšega kmeta. Osvobodilna fronta poziva zato kmete k vse hitrejšemu vključevanju v celotno gospodarsko življenje, k tesnejšim stikom z gospodarskim življenjem drugih slojev, ker je le na ta način

Proglas Osvobodilne fronte

Nadaljevanje s 1. strani.

mogoče stalno popravljati in izboljševati življenjske pogoje vsega delovnega ljudstva, s tem pa predvsem našega kmeta. Pod geslom utrjevanja zveze delavcev in kmetov vas poziva OF na volitve.

DELOVNA INTELIGENCA!

V intenzivni udeležbi delovne inteligence pri gradnji načrtno organiziranega gospodarskega aparata, celotnega aparata naše ljudske oblasti in celotnega državnega aparata je zajamčen uspeh vseh ljudskih naporov za izpolnitev in dvig našega gospodarstva. Zato poziva Osvobodilna fronta delovno inteligenco, naj gre na volitve z odločitvijo, čimbolj vključiti vse svoje delo v službo izgradnje našega gospodarstva. V tem je njena bodočnost, v tem je tudi jamstvo za izboljšanje njenih življenjskih in delovnih pogojev.

Kulturni delavci! Naša ljudska oblast posveča vso pozornost dvigu prosvete in kulturnega življenja. Zato je v izredno kratkem času lahko vzpostavila vse stare šole, ter odprla celo vrsto novih šol in prosvetno vzgojnih ustanov. Vse to delo moramo nadaljevati z vse večjo doslednostjo in načrtnostjo, omogočiti moramo čim hitrejšo in boljše vzgojo novih kadrov, ki bodo kot strokovno in politično polnovredni ljudje znali dvigniti organizacijo našega gospodarstva in vsega aparata ljudske oblasti na še višjo stopnjo.

Zato poziva Osvobodilna fronta, naše kulturne delavce, naj se z vso odločnostjo vključijo v današnjo stvarnost in stavijo vse svoje sile na razpolago naše ljudske oblasti za pomoč pri vzgoji naroda, da bi naše široke množice lahko čimbolj razumele vse potrebe današnjega časa. Danes je čas mobilizacije za enoten in skupen napor vsega našega ljudstva, da bi čimprej dosegli bistveno preobrazbo naše družbe v duhu novih potreb. Zato poziva Osvobodilna fronta kulturne delavce, naj se v še večji meri kot doslej z vsemi silami pridružijo njenim naporom, da bi mobilizirala najširše delovne množice za izvedbo nalog na gospodarskem in upravnem področju v okviru predstoječega načrta.

ŽENE!

V najširši udeležbi žena v izvrševanju vseh nalog, ki stoje pred nami, je jamstvo, da bodo bolje in hitreje izpolnjeni pogoji, ki morejo dvigniti življenjsko raven žene, ki morejo zagotoviti popolno zaščito matere in otroka.

Žene, ne dovolite, da vas reakcionarna gospoda zavaja od aktivnega udeleževanja v javnem življenju! S tem vas hoče prikrajšati za pridobitve osvobodilne vojne, s tem vam hoče onemogočiti, da bi si izboljšale življenjske pogoje, da bi uveljavile enakopravnost, ki ste si jo pridobile v narodno osvobodilnem boju in ki je zajamčena z Ustavo Federativne ljudske republike Jugoslavije. Z udeležbo na volitvah, z glasovanjem za kandidate Osvobodilne fronte stopate na pot aktivnega udeleževanja v javnem življenju, na pot polnovrednega sodelovanja pri načrtnem urejanju gospodarskih in upravnih vprašanj naše ljudske države. S tem pripomorete k hitremu izboljševanju življenjskih pogojev za vas in za vaše otroke.

MLADINA!

Od vas, junaška mladina, pričakuje Osvobodilna fronta še nadaljnega iskrenega sodelovanja in razvijanja vseh mladih sil za zgraditev naše domovine. S tem, da podprete Osvobodilno fronto tudi na volitvah, ki so pred nami, bo mladina še bolj učvrstila temelje za svojo srečno bodočnost, za politično in gospodarsko utrjevanje Ljudske republike Slovenije v Titovi Jugoslaviji.

Delavci, kmetje, delovna inteligenca, borci in oficirji JA - volivci!

Na volitvah boste z glasovanjem za kandidate Osvobodilne fronte potrdili tudi pravilnost zunanje politike vlade Federativne ljudske republike Jugoslavije, ki gre pod vodstvom maršala Tita dosledno po poti obrambe načel pravice, miru in suverenosti malih narodov, trdno ob strani junaške prijateljske Sovjetske zveze, ki je z največjo nesebičnostjo nudila vso pomoč narodom Jugoslavije v teku narodno osvobodilne vojne in ki je danes najtrdnjša, nesebična opora vsem malim narodom v borbi za njihovo neodvisnost.

Ko glasujete za kandidate Osvobodilne fronte, glasujete za politiko pravice in miru v svetu, utrjujete pozicije Federativne ljudske republike Jugoslavije v borbi za Trst, za Primorsko in Koroško! Ko glasujete za kandidate Osvobodilne fronte, obsojate tiste izdajalce našega naroda, ki bi radi špekulantsko trgovali z zapadnimi imperialističnimi klikami na račun naše neodvisnosti in suverenosti, na račun gospodarskega razvoja in procvita naše mlade Ljudske republike Jugoslavije.

- Vsi v borbo za uspešno izvedbo volitev v Ustavodajno skupščino Ljudske republike Slovenije!
- Živela močna in neodvisna nova Jugoslavija in njen voditelj maršal Josip Broz-Tito!
- Živelo bratstvo in enotnost narodov Jugoslavije!
- Živela junaška Jugoslovanska armada!
- Živela junaška Sovjetska zveza, zaščitnica malih narodov!
- Živel generalisimus Stalin, voditelj delovnega ljudstva, pobornik načel pravice, demokracije in miru v mednarodnih odnosih!
- Živela naša ljudska oblast, temeljni predstavnik življenjskih težav in pravic vsega delovnega ljudstva, delavca, kmeta in delovne inteligence, temeljno jamstvo za izboljšanje življenjskih pogojev delovnega človeka!
- Strmimo vse svoje sile okrog Osvobodilne fronte za načrtni dvig našega gospodarstva in naše ljudske oblasti.

Ljubljana, 21. septembra 1946.

GLAVNI ODBOR OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Seja glavnega odbora Osvobodilne fronte

Ljubljana, 21. septembra.

Danes ob 8. uri zjutraj se je sestel v Ljubljani Glavni odbor Osvobodilne fronte, da pretrga vsa politična in organizacijska vprašanja v zvezi s predstoječimi volitvami v Ustavodajno skupščino Slovenije.

Sejo je otvoril predsednik Izvršnega odbora Josip Vidmar. Po ugotovitvi prisotnih članov Glavnega odbora je bil soglasno sprejet predlog sekretarja, da se kooptirajo za člane Glavnega odbora tovariši Osolinik Bogdan, Kimovec Franc in Popit Franc.

Na seji je govoril predsednik vlade LRS in sekretar Izvršnega odbora Osvobodilne fronte tovariš Miha Marinko o dosežanih delu in uspehih, o problemih in nalogah v predvolivni delavnosti. Poudaril je, da pomenijo volitve v Ustavodajno skupščino LRS dokončno izgraditev slovenske državnosti v okviru Jugoslavije. Te volitve pomenijo potrditev in priznanje volitev Ljudski fronti Jugoslavije ter Osvobodilni fronti Slovenije za doslej dosežene uspehe in pridobitve osvobodilne borbe. Razpis volitev je nov dokaz, da gre Federativna ljudska republika Jugoslavija dosledno po poti, ki so si jo začrtali narodi Jugoslavije v herojski narodno osvobodilni borbi pod vodstvom maršala Tita.

Govorec o gospodarskih uspehih je poudaril, da morajo biti aktivisti Osvobodilne fronte pri načrtu ureditvi našega gospodarstva najaktivnejši. Tovariš predsednik je v svojem govoru prikazal potkuse nekaterih reakcionarnih elementov, da bi oddvojili ljudstvo od Osvobodilne fronte, in podkrepil, da je treba zaostri budnost proti takozvani »klerikalni ilegali«, kot jo je v diskusiji imenoval tov. Edvard Kocbek.

V diskusiji, ki je sledila referatu, je prvi govoril predsednik IOOF Josip Vidmar, ki je obsodil delo nekaterih me-

ščanskih reakcionarjev, ki zagovarjajo v vprašanju Trsta »igro na dve karti«, kar bi pomenilo odreči se suverenosti, odreči se naši novi Jugoslaviji. Prav tako je obsodil izjave tistih krogov, ki trdijo, da so za OF, a ne za Komunistično partijo in poudaril velike zasluge Komunistične partije v osvobodilni borbi in v obnovi.

Podpredsednik IOOF Edvard Kocbek je najprej obsodil delo klerikalnih reakcionarjev z visokim klerom na čelu. K diskusiji se je priključil član Glavnega odbora duhovnik Merz. Govoril je o zadnjem pastirskem pismu in letakih, ki so istega izvora, ter je izjavil, da vsi duhovniki, ki sodelujejo v OF, obsojajo in odklanjajo to protiljudsko potezo visokega cerkvenega klera. V diskusiji so sodelovali tudi tovariši Beltram, Dolinšek, Lešnik, Vipotnik Janez, Pcpit, inž. Levstik, Jože, Kotnik Deno, Niko Jakopič, St. Kovač in Bogdan Osolinik.

V drugem referatu je podpredsednik vlade dr. Marjan Breclj pod organizacijsko poročilo o delu Osvobodilne fronte. V svojem referatu je navedel, da je v Sloveniji 62 odstotkov vseh volivnih upravičencev članov Osvobodilne fronte, poleg tega pa imajo v Osvobodilni fronti vključene organizacije nad 200.000 članov. Po organizacijskem poročilu o delu Osvobodilne fronte je tovariš Breclj govoril o organizaciji priprav za izvedbo volitev, ki bodo potrdile politiko Osvobodilne fronte.

V diskusiji je prvi govoril tovariš Regent, član Glavnega odbora SIAU, ki je prikazal povezanost primorskega ljudstva z Jugoslavijo ter kaj pomeni za antifašistične množice Julijske krajine Osvobodilna fronta. V diskusiji so še govorili tovariši Lovro Kuhar, Angela Ocepkova, Turnher Edo, Andrej Bohinc in Matija Malešič.

Referat tov. Mihe Marinka in Marjana

Breclja ter potek diskusije bomo prinesli v prihodnji številki.

Ob zaključku se je Glavni odbor sprejel volivni proglas delavcem, kmetom, delovnim inteligentom, vojski in mladini, nakar je predsednik Glavnega odbora OF tovariš Vidmar Josip zaključil sejo.

Na prvem svobodnem kongresu združnikov Hrvatske so izglasovali združna pravila

Te dni je bil prvi svobodni združni kongres Hrvatske. Tu so izglasovali združna pravila in izdali resolucijo o ustanovitvi Glavne združne zveze za Hrvatsko, nato pa so izvolili člane uprave zveze in 21 delegatov za glavno skupščino Glavne združne zveze FLRJ.

Po volitvah je Nikola Niljanč obrazložil predlog o višini letnih prispevkov za Združno zvezo Hrvatske. Predlog je bil soglasno sprejet.

S kongresa so poslali pozdravne brzojavke: predsedniku vlade FLRJ maršalu Titu, šefu jugoslovanske delegacije na mirovni konferenci v Parizu Edvardu Kardelju, predsedniku vlade LR Hrvatske dr. Bakariću in Glavni združni zvezi FLRJ.

Kongres je zaključil govor podpredsednika vlade LR Hrvatske Franjo Gažič, ki je v imenu izvoljenih članov upravnega odbora izrazil svojo zahvalo za zaupanje in obljubil, da bo uprava najbolj aktivno delala na tem, da bo izpolnila postavljene naloge.

»Vojskovodja« Kvaternik in več drugih ustašev v zagrebških zaporih

Zagreb, 21. septembra. Od torika so v zagrebških zaporih Paveličev »vojskovodja« Slavko Kvaternik, »minister« za zunanje zadeve vlade NDH, dr. Mehmed Alajbegović, državni športni vodja NDH Miško Zebić, ustaški poručnik, znani klawec Vladimir Bednjanc, Milivoj Vlaho, podpolkovnik NDH, in mnogi drugi ustaški zločinci.

Maršal Tito obiskal razstavo „Češkoslovaška 1939-1945“

Beograd, 21. septembra. (Tanjug.) Včeraj ob 11. uri dopoldne je maršal Tito obiskal v spremstvu ministra brez listnice Milovana Djilasa razstavo »Češkoslovaška 1939-1945«.

Pred poslopijem tehnične fakultete so maršala Tita sprejeli predsednik Komiteja za kulturo in umetnost Vladislav Ribnikar, v imenu Slovenskega komiteja Jugoslavije podpredsednik generalajntant Sava Orovič in sekretar Radovan Lalič, v imenu kulturnega društva Jugoslavija — Češkoslovaška podpredsednik Miloš Carevič, minister za pravosodje vlade LR

Srbije, in sekretar Društva Ivo Vejvoda, direktor Tanjuga. V imenu veleposlanstva Češkoslovaške republike je maršala Tita sprejel odpravnik poslova in svetnik veleposlanstva Julij Horvat z osebjem veleposlanstva.

Maršal Tito si je z zanimanjem ogledal razstavljene fotografije in dokumente.

Ob prihodu in odhodu maršala Tita iz poslopija tehnične fakultete, kjer se nahaja razstava »Češkoslovaška 1939-1945«, je prišlo do navdušenih in spontanih manifestacij študentske mladine maršalu Jugoslavije.

ZVU pomaga italijanskim oblastem ropati vojni plen Jugoslovanske armade in ljudsko imovino

Trst, 21. septembra. Dopisnik Tanjuga poroča: Italijanske oblasti in različne italijanske ustanove odvažajo pred očmi ZVU iz Gorice v notranjost Italije najrazličnejše umetnine, ljudsko imovino in vojni plen Jugoslovanske armade. Italijanska železniška uprava je popolnoma oropala severno železniško postajo v Gorici, odkoder je odpeljala v notranjost Italije 400 nemških in 50 francoskih vagonov, veliko število parnih stro-

jev in mnogo vagonov italijanskega izvora, ki so vojni plen JA. Popolnoma so izropali tudi gorški deželni muzej, odkoder so odpeljali mnogo umetnih velike vrednosti. Veliko gorško opelkarno v ulici S. Gabriela so popolnoma opustošili, v notranjost Italije so odpeljali vse, najvažnejše stroje, vse lesene naprave za sušenje opeke in telegrafске drogeve.

Ljudstvo cone B navdušeno tekmuje v obnovi

Ajdovščina, 21. septembra. Dopisnik Tanjuga poroča: Potem ko je prebivalstvo cone B Julijske krajine po vseh okrajih vzhodno-primorskega okrožja z manifestacijami in delom proslavilo začetek novega trimesečnega tekmovanja pod geslom »Za priključitev k Jugoslaviji«, že prihajajo prvi uspehi njihovega

dela. V rudarskem mestecu Idriji, kjer je več tisoč ljudi odšlo na prostovoljno delo in kjer se posebno odlikuje novoformirana brigada 300 mladincev in mladink, so s svojim prostovoljnim delom presegli vrednost 280.000 lir.

Prav tako prebivalstvo neštevilnih krajev cone B s svojim delom in tekmovanjem dokazuje svojo trdno voljo čimprej obnoviti svojo zemljo in priključiti k Jugoslaviji.

Obisk veleposlanika Velike Britanije g. Charlesa Piecka na »Mladinski prog«

Brško, 21. sept. (Tanjug.) V sredo dopoldne je prišel v Brško veleposlanik Vel. Britanije v Jugoslaviji g. Charles Pieck v spremstvu treh članov veleposlanstva in obiskal »Mladinsko prog«. Veleposlaniku je pokazal dela Rudolfa Hujbner, načelnik uprava za gradnjo »Mladinske prog«. G. Pieck se je zadržal pri tunelu št. 12 ter v taborišču daruvske brigade, kjer si je ogledal dela. Prisotni mladinci so gostom priredili prijeten sprejem.

Prihod zagrebških profesorjev na »Mladinsko prog«

Brško, 21. septembra. (Tanjug.) Na Mladinsko prog je prispela skupina profesorjev iz Zagreba. Zagrebški profesorji bodo imeli po vseh brigadah tretje pose- dane večje število predavanj iz zgodovine, zemljepisja, sociologije in umetnosti, kakor tudi več predavanj o znanih književnikih, o Gorkem, Goranu, Kovačeviču in drugih.

Zagrebški profesorji se bodo na Mladinski prog zadržali približno 10 dni.

Z novimi silami k učenju!

Spočiti, zagoreli, polni vtisov s polletnih iger, izletov in sprehodov se vračajo otroci v šole. Za njimi se ostala pota, ki so jih prehodili mladi raziskovalci, ostali so zeleni gozdovi, dolgi pomenki ob ognju v temnih avgustovskih večerih. Pred njimi je dolga delovna zima, resno, naporno delo.

Gigantske naloge stoje zdaj pred našo deželo: v letih nove Stalinove petletke se bo silno okrepila in razcvetela naša država, naša rodna gruda. In da bo njena sila hitreje rasla, da bo od dne do dne lepša, se moramo mnogo, žilavo in vedno truditi vsi mi, sovjetski ljudje.

Velikanske so naloge, stoječe pred sovjetsko šolo: saj pride izza njenih sten vsako leto mlada populacija za mnogomilijonsko armado delovnega ljudstva. Šola daje nove kadre naši proizvodnji, našim tehnikom, in visokim šolam. Ti kadri morajo biti polnovredni, dostojni nad in pričakovanja ljudstva, sposobni opraviti katero koli delo, ki je potrebno deželi. Zato pa mora šola pošiljati iz svojih učilnic ljudi z vsestranskim, temeljitim in kar je glavno — globoko dojetim znanjem. To ne smejo biti mehanično priučene formule, temveč znanje, ki je prešlo v meso in kri, ki ga ni mogoče ločiti od sposobnosti mišljenja samega; tako znanje pomaga človeku živeti, razumeti okoliški svet, tako znanje lahko kakor koli uporabiš v praksi.

To velja ne samo za eksaktne vede, temveč tudi za literaturo in za zgodovino. Zadnji izpiti so pokazali, da je znanje šolarjev na področju humanitarnih ved še shematično, pičlo in negloboko. Toda težko je dovolj oceniti pomen zgodovine in literature v diski idejni vzgoji naše mladine. Jasno razumevanje razvoja zgodovine, popolna in jasna slika o preteklosti, sedanjosti in bodočnosti rodne dežele in vsega človeštva, vzgojni oploje zgodovinskega primerja, sila in oploje genialne umetniške slike — vse to formira svetovni nazor naraščaja.

Mladina se hoče dobro učiti, živi hoče v tesnem prijateljstvu, veselo počivati. Tu ne sme biti nobenih ovir. In kako široko, plemenito področje dejavnosti se odpira pred šolskimi komsomolskimi organizacijami! Takoj prve dni septembra je treba po mladinsko, vneto in radostno prijeti za delo. Šolski komsomolci naj pokažejo iskreno željo po pravem, nenehnem napredku, pokažejo naj domišljivo, živo iniciativno, iznajdljivo. Saj to je neobhodni pogoj, brez katerega življenje mladine, delo Komsomola ne more postati resnično, prilačno, vsebinsko bogato in zanimivo.

Minulo pomlad, malo pred izpiti, so se držila po vsej deželi zaključna predvolivna zborovanja šolskih komsomolskih organizacij. Sestavila so bilance dela za vse leto in zdaj, pred začetkom

šolskega leta, je zelo koristno in pomučno spomniti se jih.

Šolska mladina starejših razredov šole št. 15 v Kazanu je sklicala konferenco o temi »Delo kot ustvarjalni začetek življenja«. Prečitani so bili zanimivi, obširni referati: »Poezija dela«, »Delo med Veliko domobinsko vojno« in mnogi drugi. Takoj za referati so nastopili recitatorji in deklamatorji, ki so ilustrirali dognanja referata z najboljšimi deli naših pisateljev in pesnikov. Čez nekaj časa je priredila komsomolska organizacija še eno literarno konferenco. Teme so bile dobro, pametno izbrane in obe konferenci sta nedvomno odigrali važno vlogo v idejni vzgoji mladine, zapustili sta globoke sledove v spominu in zavesti vseh poslušalcev in udeležencev.

Tako tudi mora biti: delo komsomolske organizacije ne sme biti vase zaprto, suhoparno in od življenja odmaknjeno, temveč živo, vsestransko, tesno povezano z vsem življenjem šole. Tedaj bodo šolski komsomolci uživali resnično avtoriteto, v oči otrok in učiteljev bodo zazeli pripadajoče jim mesto. Meni so komsomolci moje šole najboljši pomočniki, je rekel ravnatelj 68. srednje šole v Noosibirsku. V enem letu je dobila ta šola 60 novih komsomolcev, kar je najboljši dokaz, da deluje organizacija dobro.

Komsomol v šoli je prvi pomočnik učiteljev in ravnateljev, on odgovarja za izvenšolsko množično delo z otroki in mladino, njegovo neposredno delo so najrazličnejši izobraževalni krožki, so najrazličnejši dolžnost je dajati pšpori, njegova plodnosna debata, budo za živahne, plodnosne debate, za zanimive diskusije o knjigi, o gledaliških predstavah! Za debate, pomenke in prijateljske razgovore je toliko dobrih, važnih in napetih tem! Glavno pa je — večinitivno, plemenite vne, živoga mladeniškega zanosa pri delu! Ne držite se izdelanih šablon, suhoparnih uradnih ozorcev, sprejemajte čim manj obširnih in dolgočasnih resolucij, ki tako ali tako ostanejo na papirju, ker ne zadenejo ni misli, ni srca.

Šolski aktivisti morajo vedeti, kako živeti vsak komsomolec, kaj delati, za kaj se navdušuje, kaj hoče postati vsak bišješolec. V času, ko se učenec, mladenič željno ozira v bodočnost, ko išče in izbira svojo življenjsko pot, mu je treba pomagati, da se znajde v neskončnih, pred njim odpirajočih se možnostih, da pravilno oceni svoje sile in sposobnosti, treba mu je pomagati, da najde samega sebe.

Zivite složno, delajte plodnosno, ožirajte se z radovednimi in bistrimi očmi okrog sebe, da boste po končani šoli, ko stopite v življenje, izobraženi in kulturni ljudje, polnopravni, visoko zavedeni državljani in graditelji naše dežele.

(»Komsomolska pravda«, 1. sept. 1946.)

DISKUSIJA V PODKOMISIJI ZA STATUT TRSTA

Nočemo guvernerja, ki bi vladal proti volji tržiškega ljudstva

je izjavil jugoslovanski delegat dr. Aleš Bebler

Pariz, 21. septembra. Posebni dopisnik Tanjuga poroča:

Na peti seji podkomisije za statut svobodnega tržiškega ozemlja so razpravljali o tem, kdo more imeti pravico predlaganja zakonov svobodnega ozemlja, odnosno kdo bo te zakone razglasil.

Sovjetska zveza, Jugoslavija in Poljska stojijo na stališču, da mora sloneti statut Trsta na demokratičnih načelih kot je to sklenil Svet ministrov v 16. členu predmetne mirovne pogodbe z Italijo. Predstavnik ZDA, Velike Britanije in Francije pa vztrajajo, da mora biti vsa oblast,

v konkretnem primeru zakonodajna, v rokah guvernerja.

Avstralski delegat, ki je govoril prvi, je dejal, da mora biti guverner odgovoren za statut Trsta, in da zakoni, ki bi jih skupščina sprejela, ne bodo krili štata.

Poljski delegat Winiewicz je poudaril, da ne sme biti čuvar statuta svobodnega ozemlja neomejen vladar. »Guverner mora odgovarjati Varnostnemu svetu, toda ne sme se vmešavati v notranje zadeve ter politično življenje svobodnega ozemlja.«

Angleški delegat Bennet se je strinjal z avstralskim delegatom.

za spoštovanje statuta svobodnega ozemlja, toda ameriški, angleški in francoski predlogi mu dajejo polnomočja, ki so izven navodil Sveta ministrov.

Pijade je zaključil svoj govor s predlogom, naj komisija v celoti pregleda, odnosno razmotri vprašanje zakonodajne in izvršne oblasti, kajti samo na ta način bo mogoče izpolniti navodila Sveta ministrov v zvezi z izdelavo statuta.

Predsednik komisije Holandec Bushman ni hotel upoštevati Pijadovih navodil, ampak je znova predlagal podrobno razpravljanje. Na ta način so prišli na vprašanje, kdo ima pravico razglasiti zakone. Ameriški, angleški in francoski predlogi določajo, da dobe zakoni, ki jih je skupščina že sprejela obvezno moč šele tedaj, ko jih guverner razglasi. Predlog ZSSR in Jugoslavije določa, da dobi zakon obvezno moč, čim jih razglasi predsednik skupščine.

Sovjetski delegat Višinski je poudaril, da je razglasjanje zakonov ena najvažnejših funkcij zakonodajnega telesa. »Ako skupščina te pravice nima, potem to sploh ni skupščina — ohranimo skupščina sploh ni potrebna. Nadomestila jo lahko guverner, ki ima okoli sebe svet pravnikov za posvetovanje o pravnih stvareh.«

Avstralski delegat se ni hotel spustiti v razpravo o teh temeljnih vprašanjih, saj se tudi v jugoslovanskega predstavnika. Izjavil je, da »pretiravajo« ko govorijo, da obstajata dve konceptiji vlade: »anglosaksonska« in »vzhodnoevropska«; pri čemer je poudaril, da je za »anglosaksonsko konceptijo« razglasjanje zakonov malenkost, o kateri ni treba toliko razpravljati.

Ameriški delegat Rypper je znova ponovil skoraj isto, kar sta izjavila avstralski in britanski delegat: vprašanje razglasitve zakona je tesno povezano s

funkcijo guvernerja, ki mora čuvati statut.

Nato je spregovoril sovjetski delegat Višinski:

Varnostni svet nima pravice upravljati svobodnega tržiškega ozemlja, še manj pa jo morejo imeti njegovi uradniki

»Mislim, da v tem vprašanju ne moremo doseči soglasja, vsled česar smatram, da je vsako nadaljnje razpravljanje nekoristno. Francoski delegat Couve de Murville je izjavil, da je pripravljen spremljati svoj predlog tako, da bi bila pravica razglasiti zakone prepuščena izvršni oblasti, to je vladnemu svetu. Toda po francoskem načrtu je predsednik vlade guverner. Couve de Murville sicer predlaga, da bi pravico razglasitve zakonov dali vladnemu svetu, toda dejansko pušča to pravico guvernerju.

Predlagajo nam, da pustimo odprto vprašanje vladnega sveta, odnosno, da sprejmemo predlog, da bi vladni svet objavljali zakone, ne da bi pri tem določali, kako bo ta vlada sestavljena.

To sploh ne pomeni izhoda iz položaja, to ne pomeni odstranjevanja nasprotstva, temveč jih zgolj kamuflirati.

Razglasjanje zakonov bi moralo spadati v kompetenco izvršne oblasti, toda pri tem je treba rešiti vprašanje, s katerim podpisom bo posamezni zakon razglašen. Ni namreč važno, kdo zakon razglasi, ampak kdo ga podpisuje. Francoska delegacija zahteva, da bi zakone podpisoval guverner. Toda zakone mora podpisovati oni, ki jih sprejme. Guverner pa zakonov ne sme sprejemati. Kako je mogoče na podlagi vsega tega dati guvernerju pravico podpisovanja? Podpis pod zakonom potrjuje, da je za zakon odgovoren tisti, ki ga je sprejel. Toda guverner ni odgovoren za zakone, ker jih pač ni sprejel. Izgleda namreč, da se hoče guvernerja obvarovati od odgovornosti.

Res je sicer, da bi vlada lahko sprejemala zakone, če bi obstajala vlada, ki bi odgovarjala parlamentu.

Preiti moramo na vprašanje, kdo bo sestavljal vladni svet. Sovjetska delegacija se ne strinja s tem, da bi bil predsednik vladnega sveta guverner,

ki ne odgovarja parlamentu. To ni v skladu z nobeno logično zahtevo. Kot vidimo, imamo tukaj opravka s celo vrsto načelnih vprašanj, v katerih se bomo težko sporazumeli.

Vlada je vlada, zakonodajna oblast je zakonodajna oblast, a guverner je guverner. Tu se govori o filologiji. Izhajajoč iz stališča, da se neka oseba imenuje guverner, so pač predlagali, da se mu da funkcija guvernerja. Vendar pa to ni pravilno. Naziv »guverner« ni posebno poseben in zavajajoč ljudem v zmoti se je treba izogniti. Javno je, guvernerja lahko imenujemo »guverner«, toda dati mu ne smemo posebnih funkcij. Kako je mogoče, da se mu dajejo take funkcije na svobodnem tržiškem ozemlju. V tem primeru ni težko priznati, da bi bil Varnostni svet gospodar svobodnega tržiškega ozemlja. Toda Varnostni svet si sploh ne lasi te pravice.

Ali ima člen 16 sploh kakšno točko, ki bi ustrezala smislu predloga francoske delegacije? Nima je. V njem je govora samo o tem, da mora Varnostni svet zagotoviti nedotakljivost in neodvisnost tržiškega ozemlja. Ni pa nobenega govora o tem, da bi upravljal svobodno tržiško ozemlje. Če ta pravica ne pripada niti Varnostnemu svetu, jo morejo toliko manj imeti njegovi uradniki, pri čemer je jasno, da ne morejo biti postavljeni celo nad sam Varnostni svet.

Med nami je samo za različno pojmovanje različnih konceptij. Zaradi tega je treba predvsem rešiti načelna vprašanja, glede katerih so nastala nasprotna mnenja. Da bi pa enostavno krpali, kot to predlaga Couve de Murville, to, jasno, ni mogoče. Ako bomo zakrpali na enem mestu, bo počilo na drugem. Sovjetska delegacija ne vidi v tem nobenega smisla.

Govor Moše Pijade

Jugoslovanski delegat Moša Pijade, ki je nato govoril, je poudaril, da je treba pri čenju statuta, ki govori o zakonodajni, rešiti številna vprašanja, dočim se je komisija doslej mudila samo pri prvem vprašanju: kdo ima pravico predlagati zakone.

»Ne moremo sprejeti sklepa o tem vprašanju, dokler ne rešimo načelnega vprašanja v čigavih rokah bo oblast, odnosno v tem konkretnem primeru, zakonodajna ter o odnosu guvernerja do zakonodajne oblasti.«

Pijade je naglasil, da ne morejo biti sprejeti niti francoski, niti ameriški in niti angleški predlog, ker teh predlogov na osnovi sklepa Sveta štirih ministrov z dne 8. julija t. l., ni mogoče obrazložiti.

»Dati guvernerju pravico, da bi proglasil zakone, bi pomenilo napraviti ga za »drugega ustavnega faktorja«, kot se to imenuje v parlamentarnih monarhijah ali republikah, ki imajo predsednika. Guverner svobodnega ozemlja ne more biti omenjen »drugi ustavni faktor«, kajti Svet ministrov ni imel namena guvernerja napraviti za šefa svobodnega ozemlja. Če bi imel guverner pravico proglasiti zakone, bi s tem zadali težak udarec suverenosti ljudstva tega ozemlja.«

Jugoslovanski predstavnik je pri tem pripomnil, da bi bil guverner na ta način »diktor«, v katerega rokah bi bila osredotočena vsa izvršna in zakonodajna oblast, da bi pa to dokazali, je dovolj, da si ogledamo guvernerjevo funkcijo kot jih določajo vsi trije načrti statuta.

Poleg pravice iniciative ter proglasitve zakonov — dajejo guvernerju še sledeče pravice:

1. Pravico odkloniti proglasitev nekega zakona.
2. Pravico odložiti uveljavljanje zakona, ki ima že obvezno moč.
3. Pravico ukiniti upravne ukrepe, ki so po njegovem mišljenju v nasprotju z njegovo odgovornostjo Varnostnemu svetu.
4. Pravico izdati uredbe z zakonsko močjo.
5. Guverner je član in predsednik vlade.
6. Guverner imenuje kot drugega člana vlade, direktorja svobodnega pristališča, ki ga na to mesto imenuje.
7. Guverner ima pravico odobriti ali pa ne imenovati ostalih treh članov vlade, ki jih postavi ljudska skupščina.
8. Skupščina ima pravico razveljaviti imenovanja člana vlade pred potekom enega leta in še po tem času lahko to stori le z dvotretjinsko večino.
9. Guverner sklicuje seje vlade ter jim predseduje.
10. Sklepi vlade se bodo sprejemali z večino navzočih ter izraženih glasov, pri čemer imata guverner, odnosno vice-guverner, ki ga nadomešča, odločilen glas.
11. Guverner ima pravico proglasiti obredno stanje.

Jugoslovanski predstavnik je izjavil, da se vse te odredbe nanašajo na angleški predlog statuta, vendar pa, da se ameriški in francoski predlog ne razlikujeta mnogo od tega.

»Kaj bi ostalo od načela, da morata sloneti zakonodajna in izvršna oblast na demokratični podlagi, a zlasti na splošni volivni pravici? Ničesar drugega kot guvernerjev glas, samo guvernerjeva volja. Ti trije predlogi niso bili izdelani na osnovi načel, ki jih je sprejel Svet ministrov, ampak na temelju principa »vsota oblast guvernerju.«

Pijade je nato konkretno navajal pravice, ki jih ti trije statuti puščajo skupščini, katero volji ljudstvo, pri čemer je poudaril, da bi imela taka skupščina manj pravic, kakor katera koli druga skupščina na svetu. »Vse to nam jasno kaže, kakšno oblast ima guverner, a kakšno skupščina pri zakonodaji.« Vprašanje naziva guvernerja je slučajno, toda moč, ki jo dajejo ti trije predlogi guvernerju, ni slučajna. Guverner mora skrbeti

Tu ni govora o anglosaksonski in slovanski konceptiji, temveč o nedemokratični in demokratični

Jugoslovanski delegat dr. Aleš Bebler, ki je nato govoril, je poudaril, da predstavljata pravica iniciative pri zakonodaji in pravica razglasjanja zakonov samo del celotne moči, ki jo hočejo dati guvernerju. »Strinjamo se, da guverner ni monarh, toda ti predlogi mu dajejo vse funkcije monarha. Tu ni govora o anglosaksonski in slovanski konceptiji, ampak o nedemokratični in demokratični.«

Bebler je nato opozoril na nepravilnost izjave angleškega delegata, da odgovarja guverner za neodvisnost in nedotakljivost, pri čemer je dejal, da odgovarja za to Varnostni svet ne pa guverner. Dejal je, da lahko Varnostni svet zagotovi neodvisnost svobodnega tržiškega ozemlja s svojo veliko avtoriteto. Istočasno je poudaril Bebler, da so vsi podpisniki pariških sklepov prevzeli odgovornost jamstva za neodvisnost Trsta.

Nato je Bebler dokazal, da guverner v smislu sklepov Varnostnega sveta ni odgovoren za upravo svobodnega ozemlja in s tem v zvezi postavil vprašanje: »Zakaj potem guverner potrebuje vse te pravice, zakaj naj ima pravico proglasiti obredno stanje, da menja vlado, da vrši funkcije skupščine in predsednika republike pri razglasjanju zakonov? Zakaj mu hočete dati vse te pravice?«

»Sedaj bi se rad prvič dotaknil vprašanja, ki je po mojem mišljenju temeljne važnosti in ki ga je treba razjasniti. Zakaj ima guverner vse te pravice?« Nato je Bebler navedel, da ima tržiško ljudstvo stoletno tradicijo avtonomne oblasti, da je bil Trst stoletja republika kakor Firenze, Benetke itd. »Zakaj hočete staviti danes to ljudstvo pod varstvo nekega guvernerja? Vem, da je to pot proti volji večine tržiškega ljudstva.«

Proti komu more policija jamčiti nedotakljivost Trsta? — Proti dvema velikima sosednjima državama — od

katerih ena nad 40, a druga 16 milijonov prebivalcev, in ki lahko mobilizirata armado dveh do 4 in morda tudi 5 milijonov ljudi? Ali se lahko policija upira taki sili? — Ne more. Toda z močnim orožništvom in policijo je lahko nasprotovati ljudstvu!

To je edino pravilno tolmačenje, da je v Trstu treba vladati proti ljudstvu. Toda mi nočemo guvernerja, ki bi vladal proti volji večine Tržčanov, nočemo guvernerja, za katerega bi že vnaprej vedeli, da lahko vlada proti volji ljudstva.

Rečeno nam je bilo, da je treba jamčiti pravice slovenske in hrvatske manjšine svobodnega tržiškega ozemlja proti večini. Dobro, gospodje, prav zato, ker smo se seznanili s temi načrti statuta, mislimo, da moremo imeti v imenu slovenske manjšine svobodnega tržiškega ozemlja več zaupanja v italijansko večino tega teritorija, kot pa v takega guvernerja. Izjavljamo, da ne potrebujemo zaščite takega guvernerja. Smatramo za absolutno nepotrebno, da bi uživali zaščito takega guvernerja. Mislimo, da je popolnoma dovolj, da priznamo tržiškemu ljudstvu demokratične pravice, nakar se bo to ljudstvo samo sporazumelo.

V času borbe proti fašizmu in nemškemu okupatorju je bilo popolno soglasje med italijansko večino in tržiškimi Slovani. Ta enotnost je podana v Trstu še danes, če izvzamemo nekoliko fašističnih provokatorjev, ki tvorijo manjšino. Večina prebivalstva živi v dobrih medsebojnih odnosih, zato takega guvernerja sploh ne potrebujemo.

Nato se je oglasil k besedi angleški delegat in predlagal, naj bi ne razpravljali več o načelih, na katerih naj bi slonela oblast. Francoski delegat Couve de Murville je izjavil, da vprašanje, kdo naj razglasi zakone, ni važno.

Šesta seja podkomisije za statut Trsta

Na šesti seji je podkomisija za statut Trsta razpravljala o tem, kaj bi se zgodilo z zakonom, ki bi sprejela skupščina svobodnega tržiškega ozemlja ter ga poslala na vpogled guvernerju, kot predstavniku Varnostnega sveta.

Ob pričetku seje je avstralski delegat Officer predložil nov načrt, ki bi ga po njegovem mišljenju mogle sprejeti vse delegacije. Ta predlog se glasi: »Predlog zakona, ki ga sprejme skupščina, mora biti dostavljen guvernerju, ki ga lahko v desetih dneh potem, ko ga je sprejel, vrne skupščini s svojimi pripombami ter predlogi, ako po njegovem mišljenju nasprotuje statutu svobodnega ozemlja. Če bi skupščina vztrajala na predlogu zakona kljub nasprotnim guvernerjevim pripombam, mora guverner takoj obvestiti o tem Varnostni svet, ki bi izdal končni sklep. Če guverner predloženega zakona tekom desetih dni ne vrne skupščini, se smatra, da je zakon dobil obvezno moč. Skupščina lahko razloži svoje stališče Varnostnemu svetu o vsakem zakonskem predlogu, ki mu ga predloži guverner.«

Jugoslovanski delegat Moša Pijade je nato navedel tri temeljne pripombe k temu predlogu:

1. Čim skupščina sprejme zakonski predlog, ni to več predlog, ampak zakon ter je treba v načrtu avstralskega predstavnika zamenjati besedi »zakonski predlog« z besedo »zakon«.

2. Zakon se mora predložiti guvernerju izključno samo zaradi obvestila.

3. Nastajajo vprašanje ali ima zakon obvezno moč ali ne, če ga guverner predloži Varnostnemu svetu, odnosno kaj je z zakonom v tem vmesnem času. Zdi se mi, da ostane zakon zakon.

Avstralski delegat se je strinjal s prvo pripombo jugoslovanskega predstavnika, toda istočasno je naglasil, da mora biti veljavnost zakona odložena dokler Varnostni svet ne bi sklenil, kdo zavzema pravilno stališče, ali skupščina ali guverner. Predlagal je, da bi odredil nek določen rok tekom katerega bi moral Varnostni svet izdati svoj sklep.

Predsednik komisije in angleški delegat sta se izjavila proti pripombi jugoslovanskega predstavnika Pijade. Ameriški predstavnik Rypper je bil mišljenja, da zakon, ki ga je sprejela skupščina, ne more dobiti obvezne moči, ako je stvil guverner pripombe k njemu.

Nadaljevanje na 4. strani.

Svetozar Marković:

Realnost v poeziji

Danes dne 22. septembra praznuje srbski narod in z njim vsi jugoslovanski narodi stoletnico rojstva Svetozarja Markovića. Svetozar Marković je bil prvi človek Srbije, ki je začel s težkim in mučnim delom za preobrazbo družbe, z bojem za ostvareno socializma. Ob tej priložnosti opozorjamo na današnjo proslavo o ljubljanski operi in na studijo Veselina Mleske o Svetozarju Markoviću, ki je pravkar izšla v Cankarjevih založbi. Prinašamo esej Svetozarja Markovića, ki ga je napisal leta 1870 v Zürichu.

V zadnji številki »Matic« za leto 1869 sem čital v vabilu na naročanje za leto 1870, kako se uredništvo pritožuje, da je zavladal pri nas goli »materializem«, kako bi morali biti zdaj na višku navdušenja in poezije itd., pa nimamo pesnika, ki bi mogel popeljati ljudstvo v borbo za osvoboditev. Vzrok naj bi bil v tem, da smo »trabantni« zapadnih narodov, ki so zdaj v »dolini materializma«, mi pa moramo kot šibkejši capljati za njimi in se tudi sami pogrezati v blato materializma. Pri čitanju »Matičnega« vabila bi človek mislil, da žive ljudje na zapadu kakor v Mohamedovem rajju, da ne poznajo nobene »vzvišene človečanske« misli, temveč samo jedo in pijo in da se je tudi naše ljudstvo vdalo uživanju, tako da so mu svoboda in druge »človečanske« misli in potrebe deveta brigada. Če je bila to res misel »Matičnega« uredništva, tedaj bi bila to najstrašnejša ironija naperjena proti proletariatu na zapadu, ki bi hje zdaj po vsej zapadni Evropi obupno borbo proti svojim tlačiteljem — borbo, ki se kaže v španski revoluciji, v pariških barikadah in delavskih demonstracijah, najlepše pa v zvezi vseh delavcev za skupno borbo proti sleherni tiraniji, v »mednarodnem združenju delavcev«, v organizaciji, ki

šteje milijone članov v Evropi in Ameriki in ki ima najbolj vzvišen cilj, kar si jih moremo misliti: odpraviti napake, ki so nastale v človeški zgodovini in ki so zdaj rak rana na njegovem telesu, in zgraditi družbo na novih načelih, ki jih je postavila sodobna znanost. Toda to je še strašnejša ironija proti našemu ljudstvu, kajti pri nas je vse ljudstvo velika sirota proletariat — in če komu, njemu ne moremo očitati, da bi materialno uživalo. Kaj je torej povzročilo tisto vabilo in in to prav v času, ki je naše ljudstvo z dejanjem, z vstajo v Boki, dokazalo, da se zaveda svojega človeškega dostojanstva mnogo globlje in močneje kakor njegovi »občutljivi« pesniki? Kakor sem jaz razumel »Matično« vabilo, se mi zdi, da vidi uredništvo vzrok v tem, da zdaj niti na zapadu, niti pri nas ni pesniškega genija — ni poezije, temveč da je zavladala gola proza (gotovo v življenju).

V članku »Petje in mišljenje« sem rekel, da pojmujem pri nas poezijo na pačno in zato nastaja pri nas venomer tista vrsta poezije, ki sem jo v članku imenoval »duševni onanizem« in ki to ime v polni meri zasluži. Uredništvo »Matic« samo graja to pesništvo, toda na drugi strani pripisuje pesništvu pomen, ki ga nikoli ni imelo, niti ga ne

more imeti, ko pravi: da pri nas ni pesniškega genija, ki bi mogel popeljati ljudstvo v borbo za osvoboditev. Takega osebnega genija nikoli ni bilo in ga tudi ni moglo biti; tak genij je ljudstvo samo.

Vse, kar povzroča trpljenje ljudstva, ga kliče tudi v borbo. Tiste osebnosti v ljudstvu, ki so globlje in močneje občutile vse težave, ki tlačijo ljudstvo, osebnosti, ki znajo izraziti ta čustva v umetniški obliki, to so pravi pesniki, to so prebujeni deli ljudstva, to je ljudska zavest o samem sebi in svojem trpljenju. Tako pesništvo ni samo »vino«, ki razvneva živce in krepi moč, kakor pravi brat Aberdar v vabilu na svoj »drugi odmev«, temveč kar je mnogo važneje, ta prebujena zavest ljudstva je svetlobni žarek, ki osvetljuje ljudstvo pot v njegovi težki borbi. Taki pesniki so bili pri nas tisti, ki so zlagali »narodne pesmi«, tak je bil naš prvi prav za prav črnohorski pesnik Petar Petrović Njegoš. Torej vidite, kaj je potrebno za pesnika: da je razgiban deli ljudstva, t. j. da je živel isto življenje, ki ga živi ljudstvo; da je prenašal iste težave (ali da so mu vsaj tako blizu), kakor jih prenaša ljudstvo, in da je spoznal življenje in občutil gorje, ki teži ljudstvo. Kje so ti pesniki pri nas? Ali poznajo ljudstvo, njegove potrebe in težave? Ali čutijo oni tisto, kar čuti ljudstvo in kar je treba povedati? Kako more kdo peti o trpljenju raje v Bosni ali Boki, če pa ne pozna Bosne in Boke niti iz časopisnih člankov? Vidite, zakaj je naše pesništvo prazno, zakaj se sūče venomer okrog listja in metuljev ali pa se grličji in cmoka s svojo »duščo«, če pa se kdaj zaleti v »patriotično pozitivno« je to nekaj bednega, praznega, za lase privlečenega, brez vsakega čustva, samo za paradu, skratka, to je prav tisto, kar imenujem »duševni onanizem«. Ljudsko

življenje, — to je vsebina — realnost poezije. Pri naših pesnikih ni vsebine (vsaj ne vsebine, ki bi bila primerna ljudstvu), kajti oni ne poznajo ljudskega življenja. Naši pesniki opevajo svoje življenje, ki je čisto izmalčeno s popačenimi pojmi iz sole slabih knjig Vidite, to je vzrok, da naše pesništvo ni za ljudstvo, ne pa to, da je pri nas zavladal »materializem«. Prav tako ne bi zadovoljila ljudi z zdravimi očmi o razpravah »o barvah«, ki bi jo napisal od rojstva slep človek.

Zelo važno je, da razumemo, kaj pomeni vsebina poezije za narod ali za dobo. Če pojmujejo poezijo tako, da je pojav družbenega ali narodnega življenja in to vedno, pa naj se pojavlja v kateri koli obliki, pri posameznih ljudeh ali v celoti, v epski, lirski, dramski obliki, v poeziji itd. same tedaj lahko razumemo njen pravi pomen in pojasnimo take pojave, kakor je na pr. njeno propadanje v zapadni Evropi.

Zapad je preživel tisti čas, ko so prihajale iz njegovega okrija močne genialne osebnosti, da bi izrazile v svojih pesmih vse tiste misli, zelve in nade, ki so vodile celo pokolenje ali da bi s svojim glasnim protestom ali strašnim smehom protestirale proti bremenom, ki so tlačila k tlom vse narod. Še v našem stoletju so šli narodi v boj proti svojim sovražnikom s pesniškimi navdušenjem in s pesniki na čelu, in kaj se je zgodilo? Pesnik Lamartin je bil glavni vodja revolucije leta 1848 v Franciji, s pesniškimi navdušenjem se je istega leta borila Nemčija za svojo svobodo, s pesniškimi navdušenjem so se borili Italijani za svojo enotno Italijo; enako Poljaki za svojo »Rzecz pospolito«, toda kaj so dobili vsi ti narodi? Prelite je bilo mnogo plemenite krvi, toda narodi niso dosegli tistega, za kar so se borili — niso dosegli take svo-

bode, kakršno so hoteli Narodi so spoznali, da ne zadostuje pesniško navdušenje, če hočejo doseči svoj zaželeni cilj; spoznali so, da zamotanega socialnega vprašanja ne more rešiti noben pesnik, pa naj bo še tako genialen; če hočemo urediti to vprašanje k' je od njegove odvisna svoboda naroda, je potrebna skupna umska sila ljudskih množic. Narodi so se začeli vedno bolj sami zanimati za svoje težave; namesto pesniškega navdušenja se je začelo vedno bolj širiti razumsko razglabljanje — znanost. Tako razpoloženje ljudskih množic opažamo v sodobni poeziji. Lirizem izginja vedno bolj in na njegovo mesto stopa kritično proučevanje sodobne družbe z vsemi njenimi potrebami. Sodobni romani in drame največjih evropskih pisateljev niso niti najmanj podobni velikim pesniškim delom prejšnje dobe, v današnjih pesniških delih se zrcali sodobna družbena veda; pesniška oblika je postala nekaj povsem postranskega, glavno je propaganda tistih idej, ki jih je postavila sedanja veda. Naj omenim samo dela Victorja Hugoja, ki ga nekoliko pozna tudi naše občinstvo. To ni propadanje pesniške veda, to je njegov naravni razvoj in to je njegova najvišja stopnja, na katero se lahko dvigne — da se spoji z znanostjo, kakor se je spojila tudi filozofija. Od romana, kakor je Černiševskega »Kaj storiti?« pa do znanstvene razprave o »sociologiji« je samo en korak.

Vidite, zakaj na sedanjem zapadu ni »poezije«. Vsebina pesništva, ljudsko življenje, se je tako razvilo, da se začenjajo zdaj uredničevati tisti ideali, ki so jih nekoč postavili in dojele samo pesniki in jih prikazovali svojemu ljudstvu v svetlih barvah. Pesniki so svojo nalogo večino izpolnili. Zdaj pa je čas praktičnega dela.

VOJAŠKA KOMISIJA PRIČELA S PROUČEVANJEM VOJAŠKIH KLAUZUL MIROVNE POGODBE Z BOLGARIJO

Pariz, 21. septembra. Posebni dopisnik Tanjuga poroča:

Vojaška komisija je pričela na svojem včeršnjem zasedanju proučevati vojaške klavzule mirovne pogodbe z Bolgarijo. Te klavzule so vsebovane v četrtem poglavju pogodbe in obsegajo 10 členov. Osnutek pogodbe predvideva v svojem desetem členu, da naj bi bolgarska armada v bodoče štela 55.000 mož, 1800 za protiletalsko topništvo, za skupno mornariško posadko pa 3500 mož. Vojaški plovni objekti ne bodo mogli presegati 7250 ton. Letalstvo naj bi imelo 90 letal, izmed teh največ 90 borbenih. Vojno letalsko osebje naj bi štelo 5200 mož.

V teku celotnega današnjega zasedanja vojaške komisije so razpravljali o grških amendentih, ki se nanašajo na čl. 9 osnutka pogodbe. Po predlogu grškega delegata naj bi se efektivni suhozemske vojske Bolgarije znižali na 3500 mož. Ta predlog je obsodil sovjetski delegat generalmajor Slavin, sovjetskemu stališču pa sta se pridružila tudi predstavnik Zdrženih držav Amerike in Velike Britanije. Po izjavi britanskega delegata Alexandra je grški predstavnik umaknil ta svoj amendent, Drugi del

grškega predloga zahteva, da naj bi se bolgarska vojska zmanjšala na 3250 ton in na posadko samo 2500 mož.

Sovjetski admiral Karpunin je kritiziral to zahtevo grške delegacije in ugotovil, da grška delegacija ne kaže tokrat take širokogrudnosti, kot je pokazala glede vprašanja pogodbe z Italijo, ko se je obravnavalo zmanjšanje italijanske mornarice. Italijanska mornarica bo 21 krat večja kot bolgarska, medtem ko je razmerje prebivalstva mnogo manjše.

Jugoslovanski delegat je v svoji izjavi ugotovil, da grški amendent nima nobene druge osnove kot sovraštvo proti bolgarskemu narodu.

Grški amendent je bil zavrnjen z 10 glasovi proti šestim, medtem ko se je pet delegacij vzdržalo glasovanja. Za amendent so glasovali Avstralija, Kanada, Grčija, Indija, Nova Zelandija in Južna Afrika, medtem ko so se vzdržale Belgija, Brazilija, Abesinija, Holandija in Norveška.

Ob koncu zasedanja je predsednik izjavil, da so vsi deli amementa odklonjeni. Na ta način ni uspel poizkus grške delegacije, da bi vključila v pogodbo z Bolgarijo odredbe, ki bi koristile samo njenim namenom.

Italija bo morala plačati Zdrženim narodom okrog 50 milijard lir odškodnine

Pariz, 21. sept. Posebni dopisnik Tanjuga poroča:

Na svoji seji 19. t. m. je ekonomska komisija za Italijo, ki obravnava obveznosti Italije glede tega, da se odškodujejo dobroimetja Zdrženih narodov, ki so trpela škodo v Italiji. Večji del svojega dela je komisija porabila pri diskusiji glede četrtega odstavka, ki predpisuje povračilo za uničeno zavezniško imovino v Italiji. Osnutek pogodbe vsebuje dva predloga glede višine povračila te škode. Ameriški predlog zahteva polno odškodnino, predlog Sovjetske zveze pa odškodnino v višini ene tretjine.

Kot prvi je spregovoril v diskusiji ameriški delegat Tropp, ki je izjavil, da je njegova delegacija sprejela svoje stališče in da odstopa od zahteve po polni odškodnini.

Sovjetski delegat Arutinjan je v svoji izjavi rekel, da ameriška delegacija z izpremembo svojega stališča sprejema načelo delnega odškodovanja, kot ga je predlagala sovjetska delegacija. Arutinjan je dalje ugotovil, da bi predstavljal uporaba načela polne kompenzacije hud udarec za italijansko gospodarstvo. Skupna imovina Zdrženih narodov v Italiji znaša okrog 100 milijard lir. Ako je točno, da je francoska imovina uničena 50odstotno in ako predpostavljamo, da je tudi druga imovina poškodovana v isti meri, potem bi bila Italija obvezana plačati okrog 50 milijard lir na naslov polne kompenzacije.

Po izjavi sovjetskega delegata je bila diskusija glede tega vprašanja odgojena do naslednje seje. Komisija je za tem sprejela naslednje tri odstavke čl. 68, ki obravnavajo odredbe, da bo Italija nosila stroške za vrnitev zavezniške imovine, da se bo zavezniška imovina osvobodila vseh bremen, ki jih je sprejela po premirju, in da lahko vsaka država sklene z Italijo pogodbo glede vrnitve in odškodovanja svoje imovine v Italiji.

Komisija je odklonila s 17 glasovi proti 1 avstralski amendent, v katerem se je predlagalo, da naj se smatra za državljane Zdrženih narodov tudi one osebe, ki so doživele to državljanstvo po sklenitvi premirja. Sprejetje tega amementa bi odprlo široke možnosti za zlorabe in bi to pripadnikom bivših premaganih držav omogočevalo, da bi z izpremembo državljanstva izigrali odredbe mirovne pogodbe.

Anglo-ameriške vojaške oblasti nočejo vrniti Jugoslaviji otrok iz avstrijskih taborišč, ki so jih ustaši nasilno odvedli

New York, 20. sept. Na razpravi pred ekonomsko-socialnim svetom organizacije Zdrženih narodov sta ostali ZDA in Velika Britanija osamljeni s svojim predlogom, ki govori o ustanovitvi mednarodne organizacije za razseljene osebe.

Več delegatov, zlasti pa južnoameriški, je nasprotovalo ustanovitvi organizacije za razseljene osebe, zatrjujoč, da bi bila taka organizacija preveč okorna za reševanje tega začasnega vprašanja. Delegati so prav tako poudarjali finančne momente, naglašajoč, da ni nobena država pripravljena sprejeti večjega števila beguncev. To stališče so podprli tudi delegati Kanade in Belgije, za katerimi je govoril ukrajinski delegat Lev Medved. Ukrajinski delegat je vztrajal na repatriaciji razseljenih oseb kot edino pravilni rešitvi tega problema in istočasno obtožil zavezniške oblasti, da dovoljujejo fašistično propagando v taboriščih za razseljene osebe.

V razpravi je nato govoril jugoslovanski delegat inž. Leo Mates, ki je podal vrsto nezasišanih postopkov anglo-ameriških vojaških oblasti v taboriščih za razseljene osebe. Zlasti je poudaril

postopanje z otroki, ki so jih ustaši nasilno odvedli in ki so še sedaj v taboriščih Ramsau v britanski coni Avstrije. Ti otroci, ločeni od svojih staršev in doma, so vsak dan podvrženi sistematičnemu odtujevanju, pri čemer britanske oblasti odbijajo repatriacijo, kljub vsem intervencijam naših oblasti.

Ob zaključku govora je jugoslovanski delegat zahteval odstranitev železne zavesec, s katero so obdana taborišča razseljenih oseb, in svobodo delovanja predstavnikov jugoslovanskih oblasti, kar doslej ni bilo dovoljeno. Govor jugoslovanskega delegata je zapustil globok vtis pri vseh navzočih.

Svet je med nadaljnjim zasedanjem sprejel sklep o ustanovitvi podkomisije 11 članov, ki bo predložila poročilo o vprašanjih mednarodne organizacije za begunce. V komisiji so predstavniki Sovjetske zveze, Ukrajine, ZDA, Velike Britanije, Francije, Jugoslavije, Kanade, Kitajske, Kolumbije, Peruja in Libanona.

Ekonomsko-socialni svet je soglasno sklenil priporočiti glavni skupščini organizacije Zdrženih narodov sklepe zdravstvene organizacije.

SESTA SEJA PODKOMISIJE ZA STATUT TRSTA

Nadaljevanje s 3. strani.

dokler ne sprejme varnostni svet svojega končnega sklepa.

Francoski delegat Couve de Murville je izjavil, da se pri redakciji zakona ne sme naslanjati na anglosaksonsko terminologijo, ampak na jugoslovansko. Prav tako se je izjavil proti temu, da bi imel zakon obvezno moč, dokler Varnostni svet ne bi izdal svojega sklepa.

Jugoslovanski delegat Aleš Bebler je je opozoril na načelna nasprotja, ki se vedno obstoje. »Angleški, ameriški in francoski predlogi dajejo guvernerju pravico poslužiti se veta, če zakon nasprotuje statutu. Toda kdo odloča o tem ali zakon nasprotuje statutu? — Guverner. Ta ima pravico veta, ki jo lahko uporablja brez nadzorstva. Na ta način lahko ostane svobodno tržaško ozemlje brez zakona, najsi bi bil še tako važen. Kaj bi nadomestilo te zakone? Ukazi in odredbe guvernerja. — Ta konvencija guvernerja, ki bi vladal proti volji skupščine, je tako globoko vsidrana v mislih nekaterih ljudi okoli te mize, da kažejo to tudi tedaj, ko se o tem vprašanju ne govori. Odločiti je treba, ali ima skupščina pravico sprejeti zakon, čeprav nam guverner nasprotuje s svojim vetom.«

Nato je jugoslovanski delegat Pijade postavil predlog, naj se spremeni drugi stavek predloga, ki ga je postavil avstralski delegat, da dobi zakon obvezno moč, kljub guvernerjevemu pripombam, toda guverner mora takoj obvestiti o tem Varnostni svet, ki izda dokončen sklep. Prav tako naj bi smatrali, da Varnostni svet zakon sprejema, ako ne izda svo-

jega sklepa v določenem roku, čim ga je skupščina sprejela.

Ameriški delegat Rypper je pri tem zavzel stališče, da mora biti guvernerjev veto odločujoč o odnosu da ima prednost pred sklepi Ljudske skupščine svobodnega ozemlja.

Jugoslovanski delegat Bebler je pripomnil, da je star govor, da je »glas ljudstva — božji glas«, da pa hočejo nekateri za to mizo spremeniti ta stavek v »guvernerjev glas — glas božji«. »Gre namreč za to — je dejal Bebler — ali nastopamo v prilog ljudske skupščine svobodnega ozemlja ali v interesu guvernerja. Meni se zdi, da je temelj vsakega sklepa skupščine, ker samo ona predstavlja ljudstvo.«

Angleški delegat Benet je izrazil mišljenje, da tega vprašanja v podkomisiji ni mogoče rešiti, toda je istočasno naglasil, da bo guverner uporabljal veto samo v izrednih primerih.

Ob zaključku seje je jugoslovanska delegacija predložila nov predlog. Pri tem je jugoslovanski delegat Bebler dejal, da je storila jugoslovanska delegacija že od vsega početka korak naprej, samo da bi v vprašanju veta dosegli sporazum. »Storili bomo še en poskus in zato predlagamo, da bi guverner ne imel pravice veta glede zakonov, ki se tičejo notranjih vprašanj glede svobodnega tržaškega ozemlja, dočim bi tega lahko uporabil pri vprašanjih neodvisnosti in nedotakljivosti.«

Pri krajši razpravi je bilo sklenjeno, da bodo o tem vprašanju razpravljali na prihodnji seji.

Times poudarja Kardeljevo argumentirano obrambo jugoslovanskega statuta Trsta

London, 21. sept. Dopisnik Tanjuga poroča: »Times« prinaša daljšo poročilo svojega pariškega dopisnika o govoru šefa jugoslovanske delegacije Edvarda Kardelja. »Timesov« dopisnik poudarja, da je podal Kardelj »mirno in argumentirano obrambo jugoslovanskega statuta Trsta«. — »Kakor Molotov, tako je tudi on — je rečeno dalje v članku — »primerjal načrte zahodnih sil z upravnimi metodami v nekaterih mandatnih ali kolonialnih ozemljih, in izjavil, da bi plebisit v Trstu pokazal jasno večino proti vsem trem načrtom. Pri tem je potrdil, da bi svobodne volitve, katerim pripisuje zahodne sile tolikšen pomen, pomenile zelo malo, ako bi imel guverner svobodnega ozemlja — kot to predvidevajo ti načrti — polno diskrecijsko oblast.«

»Times« poudarja, da zasluži Kardeljev govor pozornost ne zaradi argumentov, ki so novi v zvezi s problemom Trsta, ampak zlasti zaradi jasnosti, glede širših vprašanj, stoječih izza tega problema.«

»Times« zatrjuje, da predstavljajo načrti zahodnih sil oddalitev od demokratskih načel, in piše, da je Kardelj očitno imel pred očmi trditve, da je večina Tržčanov in skoraj ves delavski razred tega mesta organiziran v Enotnih delavskih sindikatih, ki podpirajo jugoslovansko stališče.

»Times« navaja tudi glavne dele Kardeljevega govora.

H. Wallace podal ostavko

New York, 21. septembra. Reuter poroča, da je ameriški trgovinski minister H. Wallace na zahtevo Trumanovega podal ostavko.

Na ta način je izstopil iz Trumanove vlade še zadnji član kabineta predsednika Roosevelta.

Dolžnost trgovinskega ministra ZDA bo začasno vršil Harold Young, pravni svetovalec v ministertvu za trgovino.

Laburistični poslanec Ziliacus odobrava govor Wallacea

London, 21. septembra. Agencija France Presse poroča, da je laburistični poslanec Ziliacus ostro napadel zunanjo politiko britanske vlade. Ziliacus odobrava smernice Wallacea, s katerimi je skušal vplivati na zunanje politično stališče ZDA.

Ziliacus se ne strinja z Wallaceom v njegovi trditvi, da Amerika hodi po stopinjah zunanje politike Velike Britanije, ampak nasprotno trdi, da je Velika Britanija podrejena zunanji politiki Amerike.

Jugoslavani, Albanci in Bolgari v Grčiji so izpostavljeni strašnemu terorju

Korica, 21. sept. ATS poroča:

V zadnjih dnevih so grška monarhofašistična oblastva preganala iz Grčije mnogo albanskih družin, ki so jim odvzela celo svojo osebo imovino.

V Korico je prišel te dni izgnanec Jasar Zilfo, ki je izjavil dopisniku ATS naslednje:

»Grška monarhofašistična oblastva izvajajo strašen teror. Življenje je postalo zelo drago. Albanci, Jugoslavani in Bolgari, ki živijo v Grčiji, so postali predmet brezprimernega sovraštva in prezira grških monarhofašističnih oblastev. Grški monarhofašisti jih mečejo iz službe in se morajo dnevno dvakrat javljati na policiji. Grška monarhofašistična vlada jih je postavila pod surovo kontrolo.«

Jasar Zilfo je dodal, da grška monarhofašistična oblastva zlonamerno širijo lažne vesti, da je v Albaniji položaj zelo slab in da ni kruha.

Angleži so dali navodila Tsaldarisovi vladi, da prepove kongres EAM-a

Atene, 21. septembra. Tass poroča: Glavni odbor EAM-a je objavil resolucijo, v kateri protestira proti prepovedi proslave petletnice ustanovitve EAM-a in prepovedi kongresa EAM-a. V resoluciji se pravi, da Tsaldarisova vlada krši osnovne določbe grške ustave, »kar predstavlja novo izzivanje grškega ljudstva in je ponoven dokaz, da se monarhofašisti vedno bolj gibljejo v smeri odkrite fašistične diktature.«

Casopis »Elefteri Elada« piše, da vladni krogi neuradno opravčujejo vladni sklep in pri tem navajajo v opravičilo to, da je grška vlada dobila navodila od Britancev, ki želijo, da bi se izognili prihodu predstavnikov gibanja odpora iz drugih dežel v Grčijo, da bi ti ne mogli spoznati položaja, ki vlada v Grčiji.

Se preden je grška vlada prepovedala kongres EAM-a, je bila poslana iz Pariza brzojavka, v kateri se je sporočilo, da bo delegacija francoskega gibanja odpora obiskala Atene. Ta delegacija bi bila sestavljena od predstavnikov treh največjih francoskih strank: »narodno-republikanskega gibanja, Komunistične partije in socialistične stranke.«

Andersovi vojaki v angleških vojaških šolah

London, 21. septembra. Reuter poroča, da se bo 40 Poljakov iz Andersovega korpusa učilo angleškega jezika v vojaško-vzgojnem taborišču pri Folkstoneu v Angliji.

Te Poljake bodo nato kot instruktorje poslali nazaj v drugi poljski korpus.

Novomeški kapitel s proštom Čerinom na čelu je bil središče narodnega izdajstva na Dolenjskem

Novo mesto, 21. septembra.

Zaslišanje obtoženega duhovnika Kovačiča Antona

Obtoženi duhovnik Kovačič Anton, priznava, da je sodeloval pri organizaciji bele garde v Mirni peči. Zatrjuje, da je pri tem sledil le navodilom zločinskega škofa Rožmana in se izgovarja, da bi delal drugače, če bi škof Rožman dajal drugačna navodila.

Januarja 1944 je pobegnil v Novo mesto k Nemcem in začel uvajati pristaše osvobodilnega gibanja. Vstopil je v »Kmečko pisarno«, kjer je vodil spisek »nezanesljivih«. Soobtoženi duhovnik Fortuna pri sočenju izjavi, da je obtoženi Kovačič izpopolnjeval in vodil te spiske.

»Ste vodili seznam zavednih Slovencev,« ga vpraša predsednik.

Obtoženec po daljšem zasliševanju priznava, da je res imel to nalogo in je izpopolnjeval take podatke.

Predsednik nato prečita seznam, v katerem ima pristaš osvobodilnega gibanja številko 1 če je bil aktivist, št. 2 če je bil član in št. 3, če je bil simpatizer Osvobodilne fronte. Kovačič hoče sodišču dopovedati, da so te številke pomenile, kolikokrat je kdo lahko dobil dovoljenje skozi blok. Končno pa je, zaradi dokumentov in izjav pri priznal, da so bile to ovaduške oznake.

»Je to denunciacija?« ga vpraša javni tožilec.

»Je, če je komu škodovalo,« prizna obtoženec.

Javni tožilec ga opomni, da je obtoženec prej omenil, da je pri ovaduškem poslu sodeloval tudi mirnopeški župnik Petrič in vpraša obtoženeca:

»Kdo je naročil pisarni te številke.«

»To je bilo tedaj v praksi,« cinično odvrne obtoženi duhovnik.

»Ali priznate, da ste informativni pisarni dajali podatke o pristaših osvobodilnega gibanja?« ga vpraša predsednik sodišča.

Obtoženec se nekaj časa izgovarja, da se ne spominja, potem pa pritrudi:

»Sem jih dajal, če me je kdo vprašal?«

Predsednik sodišča prečita obtožbeno poročilo o razvoju osvobodilnega gibanja v mirnopeški okolici in seznam njegovih pristašev. Poročilo se končuje: »Glavna naloga je zdaj, da se spravi na varno še preostale partizanske zaštitnike.«

Pod poročilom sta podpisana že obojeni Bajuk in obtoženi duhovnik Kovačič.

Obtoženec skuša zanikati svojo krivdo in zahteva zaslišanje Bajuka. Bajuk potrди, da mu je dajal podatke obtoženi duhovnik Kovačič. Javni tožilec nato prečita prvo zaslišanje obtoženca, ki je tedaj slovesno zatrđil, da ni izdajal pristašev Osvobodilne fronte in če se mu pa to dokaže, da je nevreden duhovnik in naj se ga tudi zato najstrožje kaznuje.

»Ali je vaše delovanje nevredno duhovnika,« vpraša javni tožilec obtoženca.

»Je,« je obtoženi duhovnik končno priznal.

Predsednik prečita še dokument, da so obtoženece podatke dobivali domobranci za izvrševanje svojih zločinov in mu tudi dokaže, da je hotel k zasliševanju v gestapojske zapore. Na koncu javni tožilec obtoženca vpraša:

»Ali je to početje borba za obrambo vere?«

»Ni,« mora obtoženi duhovnik priznati.

Zaslišanje obtoženega župnika Pahulja

Obtoženi župnik Pahulje prizna, da je informativni pisarni dal nekaj podatkov, za ostalo se pa ne more spomniti. Predsednik mu zato prečita njegovo ovadbo ljudi iz St. Petra. Obtoženec zanika, da bi dal te podatke, čeprav je to potrdil že obojeni Bajuk.

Predsednik sodišča prečita obširne in temeljite popravke podatkov o pristaših Osvobodilne fronte, ki jih je naredil obtoženec. Zdaj je obtoženi župnik prisiljen, da začne priznavati.

»Kdo vam je nosil druge informacije?« ga vpraša javni tožilec.

»Tu pa tam sem jih kje zvedel,« odgovori obtoženec in potrđi, da je ves seznam točen.

»Ali je to delo duhovniškega poklica,« ga opomni javni tožilec.

»Ne,« zanika obtoženec in doda: »To je volunsko delo.«

»Se zavedate krivde?«

»Se zavedam,« priznava obtoženec pod težo dokazov.

V januarju 1944. leta so narodni iz-

dajali na pobudo prošta Čerina, župnika Ivana Petriča iz Mirne peči, župnika Smoleta Jožela iz Smolč, soobtoženega duhovnika Fortuna Franca in Pahulje Franca, župnika Hrovata iz Poloma pri Žužemberku, župnika Brulca Franca iz St. Ruperta, Grčarja Ivana iz Prečane, Goloba Franca iz Kostanjevice, Dergana Antona iz Smihela, Moharja Janeza iz St. Jerneja in drugih sestavili in podpisali resolucijo poveljstvu »Slovenskega domobranstva« v Ljubljani. V njej z naslednjimi besedami zahtevajo povečanje terorja nad našim ljudstvom:

»Naše vojaštvo in prebivalstvo zahteva odločen boj proti komunistom, terenskim delavcem in sodelavkam v naši deželi. Tu žive še vedno na svobodi ljudje, ki so šli prostovoljno v partizansko vojsko... Zahtevati moramo, da se odstranijo iz naših mest tudi oni, ki so znani partizanski somišljeniki, pa so kot važni funkcionarji delali tajno in jim zato krivde ni mogoče direktno dokazati. Z njimi naj gre v koncentracijsko taborišče vsak, ki zanje intervirajo.«

Posledice takih zahtev pa so bile ogromne žrtve našega naroda.

Obtoženi župnik Pahulje pritrđi, da so to resolucijo sestavili v novomeškem kapitulju in da je tudi on podpisal po naročilu novomeškega prosta Čerina. Javni tožilec zatem prečita pismo prošta Čerina, v katerem je duhovnik pozival, naj vstopijo v oborožene tolpe narodnih izdajalcev in te tolpe podpihujejo na brezobzirno borbo proti pristašem osvobodilnega gibanja.

Javni tožilec vpraša obtoženca: »Ali je bilo to izrabljanje vere za borbo proti lastnemu ljudstvu?«

»Je bilo,« pritrđi obtoženec.

Javni tožilec na koncu vpraša obtoženca, če so bile te resolucije in pisma poziv za izvršitev nasilja nad našim ljudstvom.

»So,« priznava obtoženi.

»Proti komu so šli nekateri v izdajalske formacije?« vpraša javni tožilec.

»Proti osvobodilnemu gibanju,« odgovori obtoženec.

»Čigava je bila za to največja krivda?«

»Duhovnikov,« tiho in nerazločno pove obtoženi župnik.

Zaslišanje Laha Mihaela

Obtoženi Lah trdovratno zanika svojo krivdo. Javni tožilec zato razširi obtožbo. Ko je obtoženec spoznal, da vsa njegova kaznivna dejanja dokazana z dokumenti in zaslišanjem prič, začenja potrjevati svojo krivdo in končno priznava, da je izdajalec.

Zaslišanje obtoženke Kocjan Marije

Obtožena Kocjan Marija se čuti krivo in priznava svoje ovaduško delo, za katero je dobivala navodila od izdajalskega duhovnika Babnika. Obtoženka priznava, da sta se njihovih podatkov posluževala policija in Gestapo. Zatem nastoje še ovaduhe v Novem mestu in okolici, med katerimi so tudi vsi soobtoženci. Poslušalci, ki so prišli na razpravo iz vseh krajev Dolenjske, pa so jo preko javnega tožilca spraševali tudi za ovaduhe v domačem kraju, ki jih je mnogo našela.

»Kdo je kriv vašega delovanja?« jo na koncu vpraša javni tožilec.

Ko mu obtoženka odvrne, da duhovnik Babnik je javni tožilec vpraša:

»Ali je bil on pošten duhovnik?«

»Ni bil pošten duhovnik,« odvrne obtoženka.

Zaslišanje obtoženega Lindiča Karla

Obtoženi Lindič se čuti krivega. Ko ga javni tožilec vpraša, kdo ga je postavil na to mesto, tudi on odgovori, da pokvarjeni in izdajalski kaplan Babnik. Javni tožilec nato obtoženca opozori, da so bili mnogi ovađeni ljudje nato pobiti in ga vpraša, kdo je največ tega kriv. Obtoženec zatrđi, da izdajalski duhovniki.

Zaslišanje obtoženca Brajerja Franca

Obtoženi Brajer se čuti krivega. Priznava, da je desertiral iz NOV in potem stopil v volunsko službo. Svoje ovaduško delo pa hoče zelo zmanjšati. Ko pa mu predsednik sodišča prečita več njegovih originalnih ovad, obtoženec prizna vse.

Današnja razprava je bila prekinjena ob 13.30 in se je nadaljevala ob 15.30 z zasliševanjem prič, čitanjem dokaznega gradiva, govorom javnega tožilca in obrambo obtoženec. Razprava, o kateri bomo poročali v naslednji številki je bila zaključena pozno zvečer, sodba pa bo izrečena v ponedeljek zjutraj.

Obtoženci na zatožni klopi.

Imenovanje okrajnih volivnih komisij

Republiška volivna komisija za LRS je na svoji seji dne 20. septembra 1946 v Ljubljani v smislu 3. odstavka v 7. členu in prvih štirih odstavkov v 8. členu Zakona o volitvah ljudskih poslancev za Ustavodajno skupščino LRS imenovala naslednje okrajne volivne komisije:

Okrožje Ljubljana-mesto

1. ZA OKROŽJE LJUBLJANA-MESTO na predlog mestnega izvršnega odbora Ljubljana:

Predsednik: dr. Omladič Franjo, predsednik okrajnega sodišča v Ljubljani; **tajnik:** Pečaver Albina, nameščenka, Ljubljana; **člani:** Ruper Janez, delavec, Ljubljana; Ribičič Rozi, učiteljica, Ljubljana; Wagner Jože, študent, Ljubljana.

Namestniki: predsednika: Šloser Štefan, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani; tajnika: dr. Dolenc Matjanko, nameščenka, Ljubljana; članov: Peterl Franc, profesor, Ljubljana, Puc Danilo, obrtnik, Ljubljana, dr. Slodnjak Anton, profesor, Ljubljana.

Okraj Celje-mesto

2. ZA OKRAJ CELJE-MESTO na predlog okrajnega izvršnega odbora Celje-mesto:

Predsednik: Sedej Avgust, sodnik okrajnega sodišča v Celju; **tajnik:** Zorko Peter, načelnik okrožnega notranjega oddelka, Celje; **člani:** Martelanc Alojz, uslužbenec, Celje, Frece Marica, uslužbenka, Celje, Urbančič Adolf, uslužbenec, Celje.

Namestniki: predsednika: Svetek Andrej, predsednik MLO, Celje; tajnika: dr. Rojnik Alojz, zdravnik, Celje; članov: Klemen Marija, uslužbenka, Celje, Jovan Jože, nameščenec, Celje, Koštomaj Karl, obrtnik, Celje.

Okraj Celje-okolica

3. ZA OKRAJ CELJE-OKOLICA na predlog okrajnega izvršnega odbora Celje-okolica:

Predsednik: dr. Skota Ivan, predsednik okrožnega sodišča Celje; **tajnik:** Keruš Ferdo, nameščenec, Celje; **člani:** Kot Rado, delavec, Griže; Krivec Antonija, gospodinja, Huda jama; Veber Ferdo, kmečki sin, Vojnik.

Namestniki: predsednika: Podvršnik Karl, delavec, Sv. Pavel; tajnika: Verdev Slavko, nameščenec, Celje; članov: Zličar Slavko, kmet, Teharje, Šepetava Miha, delovodja, Laško, Pešak Jože, krojač, Šmarjeta.

Okraj Konjice

4. ZA OKRAJ KONJICE na predlog okrajnega izvršnega odbora Konjice:

Predsednik: Sok Franc, predsednik okrajnega sodišča v Konjicah; **tajnik:** Balša Baltazar, trgovski pomočnik, Konjice; **člani:** Kač Karl, trgovski pomočnik, Konjice, Titl Julij, šolski nadzornik, Konjice, Mašera Jože, pek, Škalca.

Namestniki: predsednika: Sue Adolf, brivec, Konjice; tajnika: Vaukner Ivan, rudar, Konjice; članov: Novak Jože, učitelj, Konjice, Medved Aleksander, nameščenec, Konjice, Pirnovar Hardvik, učitelj, Konjice.

Okraj Mozirje

5. ZA OKRAJ MOZIRJE na predlog okrajnega izvršnega odbora Mozirje:

Predsednik: Topolovec Miran, predsednik sodišča, Šoštanj; **tajnik:** Jesenšek Rudi, delavec, Mozirje; **člani:** Hren Kancijan, kmet, Kokarje, Cajner Ludvik, kmečki sin, Pusto polje, Dreo Anton, mesar, Mozirje.

Namestniki: predsednika: France Milica, gospodinja, Šoštanj; tajnika: Rozman Drago, učitelj, Smartno ob Paki; članov: Pibernik Jože, mesar, Šoštanj, Povše Alojz, tesar, Gorenje, Čokan Franc, kmečki sin, Loke.

Okraj Šmarje pri Jelsah

6. ZA OKRAJ ŠMARJE PRI JELSAH na predlog okrajnega izvršnega odbora Šmarje pri Jelsah:

Predsednik: Radej Anton, predsednik okrož. sodišča, Šmarje; **tajnik:** Drožina Rozalija, gospodinja, Šmarje; **člani:** Drnovšek Rihard, kmečki sin, Šmarje, Križanec Vinko, delavec, Šmarje, Janežič Jože, nameščenec, Šmarje.

Namestniki: predsednika: Cepin Aleksander, šolski upravitelj, Sv. Ema; tajnika: Cepin Franc, nameščenec, Šmarje; članov: Ivanc Maks, trgovski pomočnik, Šmarje, Hlastec Marica, kmetka hči, Sv. Katarina, Druškovič Mirko, obrtnik, Kozje.

Okraj Trbovlje

7. ZA OKRAJ TRBOVLJE na predlog okrajnega izvršnega odbora Trbovlje:

Predsednik: dr. Hodžar Jakob, predsednik okrajnega sodišča, Trbovlje; **tajnik:** Šora Ivan, tajnik okr. IO, Trbovlje; **člani:** Mahkovec Anton, nameščenec, Trbovlje, Sentjuro (Franc) Slavo, obratovodja, Trbovlje, inž. Pinterič Ivo, rudarski inšpektor, Trbovlje.

Namestniki: predsednika: Beg Anton, učitelj, Trbovlje; tajnika: Šušter Alojz, nameščenec, Trbovlje; članov: Goršek Ernest, rudar, Trbovlje, Dolar Alojz, obratovodja, Trbovlje, Dolinšek Drago, nameščenec, Trbovlje.

Okraj Grosuplje

8. ZA OKRAJ GROSUPLJE na predlog okrajnega izvršnega odbora Grosuplje:

Predsednik: Karlovič Janko, sodnik, Grosuplje; **tajnik:** Krale Ivanka, delavka, Grosuplje; **člani:** Dobovišek Herbert, delegat v tovarni Grosuplje; Oven Jože, sofer, Rob; Makovec Boža, nameščenka, Grosuplje.

Namestniki: predsednika: Štibernik Janez, sodnik, Ponova vas; tajnika: Trontelj Franc, kmet, Sela-Cirkava; članov: Jaklič Alojzij, kmet, Muljava; Puš Anton, kovač, Radohova vas; Debeljak Janez, kmet, Dvorska vas.

Okraj Jesenice

9. ZA OKRAJ JESENICE na predlog okrajnega izvršnega odbora Jesenice:

Predsednik: Fister Jože, predsednik sodišča, Jesenice; **tajnik:** Mrak Vladislav, poštni uslužbenec, Jesenice; **člani:** Mohar Nande, nameščenec, Jesenice; Kolar Matvez, nameščenec, Jesenice; Pere Stane, pek, Radovljica.

Namestniki: predsednika: Misjak Karel, sodnik, Jesenice; tajnika: Brišar Stane, nameščenec, Jesenice; članov: Marinček Pavel, nameščenec, Jesenice; Ravnik Ivan, delavec, Bohinjska Bistrica; Noš Martin, delavec, Jesenice.

Okraj Kamnik

10. ZA OKRAJ KAMNIK na predlog okrajnega izvršnega odbora Kamnik:

Predsednik: Kerš Lovro, predsednik sodišča, Kamnik; **tajnik:** Žalohar Ciril, učitelj, Kamnik; **člani:** Flera Anton, delavec, Kamnik; Pangerič Andrej, trgovski pomočnik, Vir; Hribar Franc, mizar, Duplica.

Namestniki: predsednika: Miklavčič Franc, sodnik, Kamnik; tajnika: Jeretina Peter, klobučar, Jarše; članov: Ciperle Lovro, zidar, Vodice; Kodra Janez, kmet, Tuhinj; Kiš Janoš, tehnik, Kamnik.

Okraj Kranj

11. ZA OKRAJ KRANJ na predlog okrajnega izvršnega odbora Kranj:

Predsednik: Vertovšek Stane, predsednik sodišča, Kranj; **tajnik:** Drobež Maks, nameščenec, Kranj; **člani:** Kordelj Alojz, delavec, Kranj; Uzar Peter, nameščenec, Križe; Kalan Tončka, delavka, Stražišče.

Namestniki: predsednika: Kmet Mirko, profesor, Kranj; tajnika: Oman Franc, delavec, Stražišče; članov: Počivalnik Janez, delavec, Podbrezje; Zupan Franc, mizar, Kovorje; Černilec Janez, kmet, Strahinj.

Okraj Ljubljana-okolica

12. ZA OKRAJ LJUBLJANA-OKOLICA na predlog okrajnega izvršnega odbora Ljubljana-okolica:

Predsednik: Podbevšek Stefanija, član sodišča, Ljubljana; **tajnik:** Vehovec Janez, nameščenec, Ljubljana; **člani:** Nagode Ignac, delavec, Verd; Vrhovec Stanislav, kmečki sin, Vrhovci; Dovjak Janko, nameščenec, Litija.

Namestniki: predsednika: Juvanc Alojzij, sodnik, Ljubljana; tajnika: Berčič Tončka, gospodinja, Zador; članov: Makovec Jože, kmet, Kresniški vrh; Erjavac Mihael, kmet, Zlebe; Podraž Vid, kmet, Zapotok.

Okraj Rakek

13. ZA OKRAJ RAKEK na predlog okrajnega izvršnega odbora Rakek:

Predsednik: Zakrajšek Alojzij, član sodišča, Rakek; **tajnik:** Baraga Viktor, mizarski pomočnik, Dolenja vas; **člani:** Obreza Alojzij, zidarski pomočnik, Cerknica; Klemenc Franc, delavec, Unec; Simšič Anton, delavec, Laza.

Okraj Škofja Loka

14. ZA OKRAJ ŠKOFJA LOKA na predlog okrajnega izvršnega odbora Škofja Loka:

Predsednik: Škarabot Kazimir, predsednik sodišča, Škofja Loka; **tajnik:** Žumer Jože, kovač, Škofja Loka; **člani:** Gortnar Tone, uslužbenec, Škofja Loka; Pivk Maks, poštar, Gorenja vas; Bačnar Vinko, uslužbenec, Škofja Loka.

Namestniki: predsednika: Jelenc Anton, ključavničar, Železniki; tajnika: Konič Stane, delavec, Škofja Loka; članov: Oblak Maks, kmet, Žiri; Križaj Franc, železnikar, Godešič; Duričeva Mara, gosposinska pomočnica, Škofja Loka.

Okraj Lendava

15. ZA OKRAJ LENDAVA na predlog okrajnega izvršnega odbora Lendava:

Predsednik: Lebar Štefan, predsednik sodišča, Dol. Lendava; **tajnik:** Ingolič Jože, uslužbenec, Dol. Lendava; **člani:** Nastran Jože, uslužbenec, Dol. Lendava; Valentič Lojze, kmečki sin, Dolga vas; Jakulin Savo, uslužbenec, Dol. Lendava.

Namestniki: predsednika: Klajderman Jožef, kmet, Srednja Bistrica; tajnik: Ferentak Karol, nameščenec, Dol. Lendava; članov: Baligač Stefan, trgovec, Dolnji Lakoš; Tompa Stefan, kmečki sin, Velika Polana; Feher Franc, čevljar, Dol. Lendava.

Okraj Ljutomer

16. ZA OKRAJ LJUTOMER na predlog okrajnega izvršnega odbora Ljutomer:

Predsednik: Zavašnik Franc, pravnik, Ljutomer; **tajnik:** Verdev Bogo, posestnik sin, Ljutomer; **člani:** Glavnik Joško, pravnik, Ljutomer; Dernekovič Tončka, delavka, Ljutomer; Zupan Bogdan, trg. pomočnik, Ljutomer.

Namestniki: predsednika: Fekonja Avgust, nameščenec, Gresovčak; tajnik: Meško Jakob, šolski nadzornik, Ljutomer; članov: Verbančič Maks, zadržnik, Kog; Magdič Drago, delavec, Boreci pri Ljutomeru; Zagar Janez, nameščenec, Ljutomer.

Okraj Maribor-mesto

17. ZA OKRAJ MARIBOR-MESTO na predlog okrajnega izvršnega odbora Maribor-mesto:

Predsednik: dr. Goričar Jože, sodnik, Maribor; **tajnik:** Lörger Mirko, nameščenec, Maribor; **člani:** Letonja Stefan, mehanik, Maribor; ing. Muha Gasper, nameščenec, Maribor; Bende Anica, učiteljica, Maribor.

Namestniki: predsednika: Golec Mirko, tehnik, Maribor; tajnika: Lukner Alojz, uslužbenec, Maribor; članov: Dolar Jaroslav, profesor, Maribor; Kuhar Jože, delavec, Maribor; Plevnik Franc, delavec, Maribor.

Okraj Maribor-okolica

18. ZA OKRAJ MARIBOR-OKOLICA na predlog okrajnega izvršnega odbora Maribor-okolica:

Predsednik: Robič Srečko, sodnik okrajnega sodišča, Maribor; **tajnik:** Zahradnik Ančka, nameščenka, Maribor; **člani:** Filipič Ivan, mizarski pomočnik, Sv. Lenart; Podstudenšek Franc, rudar, Sleme; Breg Lojze, trgovski pomočnik, St. Hl.

Namestniki: predsednika: Gruden Anton, nameščenec, Maribor; tajnika: Alt Mimika, gospodinja, Maribor; članov: Pavalec Jakob, nameščenec, Sv. Marjeta; Šabeder Slavko, ekonom, Jarenina; Pirher Aleksander, učitelj, Maribor.

Okraj Murska Sobota

19. ZA OKRAJ MURSKA SOBOTA na predlog okrajnega izvršnega odbora Murska Sobota:

Predsednik: Čarni Rudolf, član sodišča, Murska Sobota; **tajnik:** Šiltar Ivan, nameščenec, Murska Sobota; **člani:** Peče Oskar, nameščenec, Murska Sobota; Zrinski Rudolf, nameščenec, Gor. Lendava; Dečko Franc, študent, Murska Sobota.

Namestniki: predsednika: Podlessek Jože, predsednik okrajnega sodišča, Murska Sobota; tajnika: Urbič Anton, nameščenec, Murska Sobota; članov: Smodiš Ludvik, kmet, G. Petrovci; Zalar Alojz, nameščenec, Beltinci; Stefanec Stefan, mizarski pomočnik, Salovci.

Okraj Prevalje

20. ZA OKRAJ PREVALJE na predlog okrajnega izvršnega odbora Prevalje:

Predsednik: Foršiner Ivan, predsednik okrajnega sodišča, Prevalje; **tajnik:**

Hojnik Jože, nameščenec, Prevalje; **člani:** Ankon Adolf, nameščenec, Prevalje; Gnamuš Franc, trgovec, Sv. Janž.

Namestniki: predsednika: Vilič Alojz, rudar, Črna; tajnika: Gluk Slavko, kovač, Prevalje; članov: Vušnik Anton, nameščenec (Prevalje), Guštanj; članov: Kokal Ivan, nameščenec, Guštanj; Kobolt Rudolf, šolski nadzornik, Prevalje.

Okraj Ptuj

21. ZA OKRAJ PTUJ na predlog okrajnega izvršnega odbora Ptuj:

Predsednik: Kostanjevec Bogomir, predsednik okrajnega sodišča, Ptuj; **tajnik:** Dernač Vlado, učitelj, Ptuj; **člani:** Krajnc Martin, ključavničar, Ptuj; Perič Ida, uslužbenka, Ptuj; Debenak Slavko, uslužbenec, Ptuj.

Namestniki: predsednika: Knez Viktor, sodnik, Ptuj; tajnika: Uran Jože, šolski nadzornik, Ptuj; članov: Glavnik Franc, nameščenec, Ptuj; Šrafela Ivan, elektrotehnik, Ptuj; Fajt Ivan, ključavničar, Ptuj.

Okraj Radgona

22. ZA OKRAJ RADGONA na predlog okrajnega izvršnega odbora Radgona:

Predsednik: Zinauer Milan, predsednik okrajnega sodišča, Gor. Radgona; **tajnik:** Kebe Anton, uslužbenec, Gor. Radgona; **člani:** Borke Franc, učitelj, Gor. Radgona; Zadravec Branko, nameščenec, Gor. Radgona; Šuntajs Jože, elektrotehnik, Gor. Radgona.

Namestniki: predsednika: Levar Franc, kmet, Gornja Radgona; tajnika: Kosar Franc, študent, Gornja Radgona; članov: Pakiš Magda, kmetica, Konjšča; Dornovšek Boris, strojni tehnik, Gor. Radgona; Popit Drago, delavec, Lutverci.

Okraj Slovenska Bistrica

23. ZA OKRAJ SLOV. BISTRICA na predlog okrajnega izvršnega odbora Slov. Bistrica:

Predsednik: Tribnik Drago, predsednik okrajnega sodišča, Slovenska Bistrica; **tajnik:** Krajnc Ivan, učitelj, Slovenska Bistrica; **člani:** Lorenci Jakob, nameščenec, Slovenska Bistrica; Kapun Hinko, študent, Slovenska Bistrica; Senčar Vera, nameščenka, Slovenska Bistrica.

Namestniki: predsednika: Koje Jože, železničar, Slov. Bistrica; tajnika: Brumec Stefan, nameščenec, Sp. Polskava; članov: Pevnik Oto, strojni tehnik, Zg. Bistrica; Kovač Tone, briv. pomočnik, Zg. Bistrica; Kukavica Franc, kmečki sin, Slovenska Bistrica.

Okraj Črnomelj

24. ZA OKRAJ ČRNOMELJ na predlog okrajnega izvršnega odbora Črnomelj:

Predsednik: Kočever Julij, član sodišča, Črnomelj; **tajnik:** Pršina Julka, uslužbenka, Črnomelj; **člani:** Košir Franc, delavec, Črnomelj; Kopinič Julij, gostilničar, Metlika; Kapš Nande, sofer, Semič.

Namestniki: predsednika: Petrič Jože, kmet, Ravnace; tajnika: Stubler Nežka,

kmečka hči, Cerkevše; članov: Paylin Maks, nameščenec, Črnomelj; Fir Regina, šivilja, Metlika; Trdič Jože, kmet, Pribincl.

Okraj Kočevje

25. ZA OKRAJ KOČEVJE na predlog okrajnega izvršnega odbora Kočevje:

Predsednik: Česarek Franc, član sodišča, Kočevje; **tajnik:** Mihelič Vinko, gostilničar, Ribnica; **člani:** Gorše Franc, žagovodja, Kočevje; Starc Jože, zidar, Dolenja vas; Boje Jože, kmet, Nemška vas.

Namestniki: predsednika: Mikulič Karel, delavec, Travniki; tajnika: Rauh Alojzij, kmet, Slavski laz; članov: Rus Stefan, delavec, Kočevje; Jenko Rajko, rudar, Kočevje; Ile Stane, tajnik okrajne ga-IO, Kočevje.

Okraj Krško

26. ZA OKRAJ KRŠKO na predlog okrajnega izvršnega odbora Krško:

Predsednik: Lokovšek Mirko, predsednik okrajnega sodišča, Krško; **tajnik:** Nuntič Stane, kmečki sin, Krško; **člani:** Bahor Matija, delavec, Senovo; Vušjak Alojz, ključavničar, Dobova; Papež Jože, kmečki sin, Sevnica.

Namestniki: predsednika: Preskar Jože, čevljarski pomočnik, Krško; tajnika: Kodrič Milan, kmet, Krška vas; članov: Javorič Anton, mehanik, Rajhenburg; Bostič Mirko, trgovski pomočnik, Krško; Štrifol Ivan, delavec, Krško.

Okraj Novo mesto

27. ZA OKRAJ NOVO MESTO na predlog okrajnega izvršnega odbora Novo mesto:

Predsednik: Petrič Jože, član sodišča, Muhaber; **tajnik:** Košir Jože, študent, Novo mesto; **člani:** Šuštar Jože, sodni nameščenec, Novo mesto; Počervina Franc, nameščenec, Novo mesto; Somrak Franc, kmet, Kal pri Prečini.

Namestniki: predsednika: Jazbinšek Avgust, železničar, Novo mesto; tajnika: Arvelj Pavel, nameščenec, Novo mesto; članov: Kralj Jože, kmet, Gornje Sušice; Kastelic Franc, kmet, Birčna vas; Zupančič Alojz, krojač, Kandija-Novno mesto.

Okraj Trebnje

28. ZA OKRAJ TREBNJE na predlog okrajnega izvršnega odbora Trebnje:

Predsednik: Bizjak Jože, član sodišča, Trebnje; **tajnik:** Lekše Lozka, kmečka hči, Trebnje; **člani:** Miklič Pavle, kmet, Lukovek; Tisu Rafael, rudar, Krmelj; Mirtič Miha, kmet, Brezova reber.

Namestniki: predsednika: Črnač Anton, delavec, Trebnje; tajnika: Koračin Anton, kmečki sin, Mokronog; članov: Doltar Lojzka, gospodinja, Trebnje; Zigmund Tončka, uslužbenka, Trebnje; Kolenc Stane, nameščenec, Trebnje.

Ljubljana, dne 20. septembra 1946.

Republiška volivna komisija:

Tajnik: Predsednik:
Stane Kavčič s. r. Žigon Alojz s. r.

S SEJE GLAVNEGA ODBORA OSVOBODILNE FRONTE

Člani Izvršnega odbora Osvobodilne fronte pri predsedniški mizi na včerajšnji seji Glavnega odbora Osvobodilne fronte.

Delavci, nameščeneci in mladina, ki imajo volivno pravico in bodo na dan volitev odsotni iz kraja, v katerem so kot volivci vpisani, naj si pri odhodu iz svojega kraja oskrbijo potrdilo, da so vpisani v volivni imenik

Ali si se že prepričal, da si vpisan v volivnem imeniku? Rok za pregled in popravek volivnih imenikov je samo do 27. septembra

ODREDBA

o ugotovitvi števila poslancev v Ustavodajno skupščino LRS in o razdelitvi LRS na volivne enote

Republiška volivna komisija je na svoji seji dne 20. septembra 1946 v Ljubljani, na podlagi 2. in 3. odstavka v 3. členu in 2. točke v 7. členu Zakona o volitvah ljudskih poslancev v Ustavodajno skupščino Ljudske republike Slovenije

odredila

število poslancev za Ustavodajno skupščino Ljudske republike Slovenije in razdelila ozemlje Ljudske republike Slovenije na volivne enote, kakor sledi:

1. V Ustavodajno skupščino Ljudske republike Slovenije bo na podlagi števila prebivalcev, ki je bilo ugotovljeno po zadnjem ljudskem štetju, upoštevajoč poznnejše spremembe, izvoljenih 120 ljudskih poslancev.

2. Ozemlje Ljudske republike Slovenije je razdeljeno na volivne enote, katerih število je 120.

3. Volivne enote, ki se označujejo s tekočimi številkami za vsak upravni okraj posebej, za okrajno mesto Ljubljana pa v celoti, so sledeče:

Okrožje Ljubljana-mesto

OKROŽJE LJUBLJANA-MESTO ima 13 volivnih enot, ki obsegajo sledeča področja:

Prva volivna enota: obsega celotno četrt Polje.

Druga volivna enota: obsega področje od podvoza na Domžalski cesti — ob zeleni jami po meji četrta Moste, vse do Grubarjevega prekopa — po njem navzdol do izliva v Ljubljano — po Ljubljani navzgor vključno hišno št. 48 na Zaloški cesti — čez Zaloško cesto proti severu — vzhodna stran Slapničarjeve ulice — po železniški progi do podvoza na Domžalski cesti.

Tretja volivna enota: obsega celotno četrta Rakovnik.

Četrta volivna enota: obsega celotno četrta Vič.

Peta volivna enota: obsega celotno četrta St. Vid.

Šesta volivna enota: obsega področje od Suvohorske ceste, po zapadni meji četrta Bežigrad in Ježica do Save — po Savi in vzhodni meji četrta Ježica in Bežigrad do Linhartove ulice — severna stran Linhartove ulice in Križevce ulice — vzhodna stran Tyrševce ceste in Vodovodne ceste — severna stran Suvohorske ceste do železnice.

Deveta volivna enota: obsega področje od prelaza na Gosposvetski cesti proti zapadu, po meji četrta Šiška, vse do Suvohorske ceste preko železniških tirov — severna stran Jernejeve ulice in zapadna stran Celovške ceste do železnice prelaza.

Deseta volivna enota: obsega področje od prelaza na Gosposvetski cesti proti zapadu, po meji četrta Šiška, vse do Suvohorske ceste preko železniških tirov — severna stran Jernejeve ulice in zapadna stran Celovške ceste do železnice prelaza.

Enajsta volivna enota: obsega področje od prelaza na Gosposvetski cesti proti zapadu, po meji četrta Šiška, vse do Suvohorske ceste preko železniških tirov — severna stran Jernejeve ulice in zapadna stran Celovške ceste do železnice prelaza.

Dvanajsta volivna enota: obsega področje od prelaza na Gosposvetski cesti proti zapadu, po meji četrta Šiška, vse do Suvohorske ceste preko železniških tirov — severna stran Jernejeve ulice in zapadna stran Celovške ceste do železnice prelaza.

Trinajsta volivna enota: obsega področje od prelaza na Gosposvetski cesti proti zapadu, po meji četrta Šiška, vse do Suvohorske ceste preko železniških tirov — severna stran Jernejeve ulice in zapadna stran Celovške ceste do železnice prelaza.

Četrta Center se razdeli na dve volivni enoti in sicer teče meja med njima: od zapadne meje četrta Center — po Tržaki cesti — Aškerčevi ulici — Gorupovi ulici — Šelenburkovi ulici — Prešernovi ulici, do vzhodne meje četrta Center na tromostovju; tako da leži

Celjsko okrožje

CELJSKO OKROŽJE ima 22 volivnih enot.

I. OKRAJ CELJE-MESTO: se razdeli na dve volivni enoti in sicer teče meja med njima od zapada proti vzhodu: reka Savinja — meja med Lavo in Loznico do Sunice — severna in vzhodna meja Lave, po Ipravčevi ulici — do križišča z velensko železnico — po železniški progi do Koprivnice, po Koprivnici do Levstikove ulice — po Ključavničarski ulici, Kočbekovi Vodnikovi, Stanetovi, Tomšičevem trgu, Slomškovem trgu, Savinjski ulici, po Savinji do izliva Voglajne — po Voglajni do meje okraja.

Prva volivna enota: obsega področje levo (severno) od opisane črte.

Druga volivna enota: obsega področje desno (južno) od opisane črte.

II. OKRAJ CELJE-OKOLICA ima 7 volivnih enot, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Sv. Jurij ob Tabornu, Sv. Pavel pri Prebrodu, Letna, Prekopa, Vransko, Jeronim, Marija Roka, Gornjsko, Trnava, Braslovce, Polzela.

Druga volivna enota: Sv. Lovrenc pri Prebrodu, Sv. Peter v Savinjski dolini, Zalee, Griže, Gotovlje, Petrovče, Liboje.

Tretja volivna enota: St. Andraž pri Velenju, Ponkva, St. Ilj pri Velenju, St. Janž pri Velenju, Dobruša, Galčija, Velika Pirreča.

Četrta volivna enota: Škofja vas, Višnja vas, Frankovo, Vojnik, Šteka, Nova cerkev, Smartno vRožni dolini, Trnovlje.

Peta volivna enota: Sv. Lovrenc pri Pročju, Store, Vrbovo, Teharje, Blagovna, Drambe, Sv. Jurij pri Celju, Sv. Primož, Grobnoje, Pristava, Ljubecna.

Šesta volivna enota: Sv. Vid pri Planini, Planina pri Sevnici, Kalobje, Dobje, Jurkloster, Henina, Marof, Slivnica pri Celju, Svetina, Bifnik.

Deveta volivna enota: Rifenozd, Laško, Dobro, Kuretno, Rimske Toplice, Sv. Rupert, nad Laškim, Bečica, Marija Gradeč, Sv. Lenart nad Laškim, Sv. Jodert.

X. OKRAJ KONJICE ima 2 volivni enoti, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Slov. Konjice, Skalce, Bežina, Konjska vas, Spitalič, Črešnjica, Zlota, Lote, Zhalovo, Sv. Jernej, Čepinje, Preloge, Prhivno.

Druga volivna enota: Oplotnica, Čadram, Kobilje, Zreče, Loška gora, Sv. Kunigunda, Strančice, Škmarje, Ljubnica, Vitanje, Pakla, Sv. Florijan v Dolici.

Ljubljansko okrožje

LJUBLJANSKO OKROŽJE ima 29 volivnih enot.

I. OKRAJ GROSUPLE ima 3 volivne enote, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Grosuplje, Polica, Račna, Škofjanj, Smarje pri Grosupljem, St. Jurij pri Grosupljem, Višnja gora, Zalna.

Druga volivna enota: Anbrus, Dob. Ivančičeva gorica, Krka, Muljava, Radohova vas, Stična, St. Vid pri Stični, Temenica, Zagradec.

Tretja volivna enota: Dvorska vas, Karlovica, Kompolje, Ponikve, Rob, Struge, Sv. Gregor, Turjak, Velika Lašča, Videm — Dobropole.

II. OKRAJ JESENICE ima 4 volivne enote, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Hrušica, Jesenice.

Druga volivna enota: Blejska Dobrava, Dobje — Mojstrana, Goz, Krajska gora, Podhom — Zasp, Ratače — Planica, Spodnje Gorje, Zgornje Gorje, Zirovnica.

III. OKRAJ MARIBOR-MESTO ima 6 volivnih enot, ki obsegajo ozemlje sledečih mestnih četrti:

Prva volivna enota: obsega področje Kolo-dvorske četrti.

Druga volivna enota: obsega področje Koroške četrti.

Tretja volivna enota: obsega področje Magdalenske četrti.

Četrta volivna enota: obsega področje Studenske četrti.

Peta volivna enota: obsega področje Tezenske četrti in Rudnajske četrti.

Šesta volivna enota: obsega področje Pobreške četrti.

IV. OKRAJ MARIBOR-OKOLICA ima 5 volivnih enot, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: St. Ilj, Černek, Selnica ob Muri, Sladki vrh, Pesnica, Jarepnica, Spodnja Kungota, Zgornja Kungota, Cirknica, Sv. Marija, Vukovje, Jakobski dol.

Druga volivna enota: Selnica ob Dravi, Slamen, Sv. Križ, Sv. Duh, Kamnica, Sv. Jurij ob Pesnici, Svečina, Bresternica.

Tretja volivna enota: Remšnik, Brezo, Kapla, Sv. Ožbolt ob Dravi, Podvelka, Lehen, Ribnica na Pohorju, Puščava, Sv. Lovrenc na Pohorju, Kamen.

Četrta volivna enota: Smolnik, Ruše, Bistrica, Limbuš, Hoče, Reka, Dogosje, Pekre, Razvanje, Sv. Miklavž.

Peta volivna enota: Korena, Zimca, Sv. Martin, Spodnji Duplek, Zgornji Duplek, Sv. Peter, Osek, Goveva, Voličina, Čermeljanski, Selca-Razgovca, Sv. Lenart, Zetjanci, Juravski dol, Zankarova, Partinje, Gasteraj-Zitence, Sv. Trojica, Ploščerica.

V. OKRAJ MURSKA SOBOTA ima 5 volivnih enot, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Beltinci, Ivanjci, Gančani, Lipovci, Rakičani, Bratunci, Melinci, Izakovci, Dokleževci, Bakovci, Krog, Satohavci, Murski Črnci, Gradisce, Tropovci, Tišina, Petanjci, Murski Petrovci.

Druga volivna enota: Murska Sobota, Vučja Gomila, Tešanovci, Moravci, Maljinci-Lukačevci, Noršinci, Martjanci, Sebeborci, Nemčevci, Pucanci, Markičevci, Gorica, Polana, Predanovci, Černelavci, Kupšinci, Veščica, Borejci, Vemča vas, Rankovci, Sodišinci, Gederovci.

Tretja volivna enota: Gornji Petrovci, Trkova, Martinje, Boreč, Znanje, Salinci, Neradovci, Čepinci, Lucova, Markovci, Budinci, Dolenci, Salovci, Hodoš, Krplivnik, Peskovci, Stanjevci, Kušanovci, Križevci, Kančevci, Kučič, Domanjševci, Prosenjakovci, Radkovi, Selo, Fokovci, Ivanovci, Andrijevci.

Četrta volivna enota: Mošćanci, Andrejci, Božiči, Dolina, Vanča, Šalamenci, Brezovci, Lemerje, Paževci, Zenkovi, Maljinci-Lukačevci, Bodonci, Pečarovci, Dankovci, Poznanovci, Radovci, Krplivnik, Gornja Lendava, Vidonci, Kovačevci, Orovc, Prosečka vas, Mačkovci.

Peta volivna enota: Rogoševci, Matjaševci, Dolič, Kuzma, Gornji Slavič, Dolnji Slavič, Večeslavci, Sotina-Lerdica, Kramarovi, Gelinci, Petrova, Ropoča, Motovili, Krašci, Demajinci, Gornji Črnci, Korovci, Čankova, Topolovci, Krajina, Skakavci, Strnkovci.

VI. OKRAJ PREVALJE ima 4 volivne enote, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih odborov:

Prva volivna enota: Sp. Vižina, Vuhred, Marebneg, Sv. Anton na Pohorju, Sv. Primož na Pohorju, Vuzenica, Muta, Sv. Primož nad Muto, Pernice, Gorina, Trbonje, Ojstrica, Drazgrad.

Druga volivna enota: Guštanj, Kotlje, Sela, St. Janž, Čermce, Libelice, Tolbi vrh, Pameče.

Tretja volivna enota: Žerjav, Prevalje, Sv. Danijel, Mežica, Lesce, Črna, Koprivna, Javorje.

Četrta volivna enota: Mladina, Duvje, Golavabuka, Legova, Trebje, Slovenjgradec, Stari trg, Podgorje, Razbor, Smiklavž, Sv. Vid nad Vobenkom, Straže, Turška vas, Smartno, St. Ilj.

IV. OKRAJ KRANJ

ima 4 volivne enote, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: MLO Kranj.

Druga volivna enota: Duplek, Gorice, Kovor, Križev, Lesce, Podbrzeje, Sv. Ana, Sv. Katarina, Tržič.

Tretja volivna enota: Besnica, Bitnje, Kokrica, Mavčice, Naklo, Orehek, Predosje, Smednik, Senčur, Troboje, Visoko, Voglje, Zapoje.

Četrta volivna enota: Brnik, Cerklje na Gorenjskem, Jezerško, Kokra, Predvor, Senturska gora, Trstenik, Velesovo.

VI. OKRAJ LJUBLJANA-OKOLICA

ima 7 volivnih enot, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Dolško, Hotič, Krenice, Litija, Ribče — Zaslavje, Sava, Tirna, Vače.

Druga volivna enota: Besnica, Črni potok, Poljski, Prežganje — Jančje, Smartno pri Litiji, Velika Kostreznica, Velika Stanga, Zgornja Jablanica.

Tretja volivna enota: Bizovik, Dobrunje — Sostro, Dol — Beričevo, Lavrica, Piljava gorica, Podgorica — Dragomelj, Podlipoglav, Skofljica.

Četrta volivna enota: Črnuče, Medvode, Medno, Pirniče, Skarčuna, Smartno — Gajmelna, Tacen.

Peta volivna enota: Borovnica, Golo — Skrilje, Ig, Iska vas, Matena — Iska Loka, Podpeč — Jezero, Preserje, Rakitna, Tomislj, Zelmitje.

Mariborsko okrožje

MARIBORSKO OKROŽJE ima 36 volivnih enot.

I. OKRAJ DOL LENDAVALA

ima 3 volivne enote, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Dolnja Lendava, Pinec, Dolina, Čentiba, Petoševci, Gaberje, Gornji Lakos, Dolnji Lakos, Kapca, Kot, Genterovci, Staro Mostje, Novo Mostje, Banuta, Kamolci.

Druga volivna enota: Motvarjevci, Bukovnica, Kobilje, Bogojina, Filovci, Strehovci, Dobrovnik, Žitkovci, Radumjanjci, Nedeljica, Gomilica, Lipa, Renkovi, Turinčiči.

Tretja volivna enota: Brezovica, Odranci, Trajce, Mala Polana, Velika Polana, Grosnovec, Holica, Gornja Bistrica, Srednja Bistrica, Dolnja Bistrica, Žižki.

II. OKRAJ LJUTOMER

ima 2 volivni enoti, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Vučja vas, Bučevci, Staranova vas, Bunčani, Križevci, Selišči, Bolehačiči, Logarovci, Ključarovi pri Ljutomeru, Lokavci, Veržje, Gljava, Čvan, Noršinci, Čezanjevci, Ljutomer, Radomerje, Strojca vas, Razkrižje, Globoka, Presika, Slamnjanj, Grosušak.

Druga volivna enota: Mala Nedelja, Veličane, Sv. Miklavž, Kok, Ivanjčevci, Branoslavci, Radoslavci, Kuršinci, Godemarci, Trnovci, Savi, Senjanci, Ključarovi pri Ormožu, Lahonci, Sv. Tomaž, Zerovci, Stara cesta.

III. OKRAJ MARIBOR-MESTO

ima 6 volivnih enot, ki obsegajo ozemlje sledečih mestnih četrti:

Prva volivna enota: obsega področje Kolo-dvorske četrti.

Druga volivna enota: obsega področje Koroške četrti.

Tretja volivna enota: obsega področje Magdalenske četrti.

Četrta volivna enota: obsega področje Studenske četrti.

Peta volivna enota: obsega področje Tezenske četrti in Rudnajske četrti.

Šesta volivna enota: obsega področje Pobreške četrti.

IV. OKRAJ MARIBOR-OKOLICA

ima 5 volivnih enot, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: St. Ilj, Černek, Selnica ob Muri, Sladki vrh, Pesnica, Jarepnica, Spodnja Kungota, Zgornja Kungota, Cirknica, Sv. Marija, Vukovje, Jakobski dol.

Druga volivna enota: Selnica ob Dravi, Slamen, Sv. Križ, Sv. Duh, Kamnica, Sv. Jurij ob Pesnici, Svečina, Bresternica.

Tretja volivna enota: Remšnik, Brezo, Kapla, Sv. Ožbolt ob Dravi, Podvelka, Lehen, Ribnica na Pohorju, Puščava, Sv. Lovrenc na Pohorju, Kamen.

Četrta volivna enota: Smolnik, Ruše, Bistrica, Limbuš, Hoče, Reka, Dogosje, Pekre, Razvanje, Sv. Miklavž.

Peta volivna enota: Korena, Zimca, Sv. Martin, Spodnji Duplek, Zgornji Duplek, Sv. Peter, Osek, Goveva, Voličina, Čermeljanski, Selca-Razgovca, Sv. Lenart, Zetjanci, Juravski dol, Zankarova, Partinje, Gasteraj-Zitence, Sv. Trojica, Ploščerica.

V. OKRAJ MURSKA SOBOTA

ima 5 volivnih enot, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Beltinci, Ivanjci, Gančani, Lipovci, Rakičani, Bratunci, Melinci, Izakovci, Dokleževci, Bakovci, Krog, Satohavci, Murski Črnci, Gradisce, Tropovci, Tišina, Petanjci, Murski Petrovci.

Druga volivna enota: Murska Sobota, Vučja Gomila, Tešanovci, Moravci, Maljinci-Lukačevci, Noršinci, Martjanci, Sebeborci, Nemčevci, Pucanci, Markičevci, Gorica, Polana, Predanovci, Černelavci, Kupšinci, Veščica, Borejci, Vemča vas, Rankovci, Sodišinci, Gederovci.

Tretja volivna enota: Gornji Petrovci, Trkova, Martinje, Boreč, Znanje, Salinci, Neradovci, Čepinci, Lucova, Markovci, Budinci, Dolenci, Salovci, Hodoš, Krplivnik, Peskovci, Stanjevci, Kušanovci, Križevci, Kančevci, Kučič, Domanjševci, Prosenjakovci, Radkovi, Selo, Fokovci, Ivanovci, Andrijevci.

Četrta volivna enota: Mošćanci, Andrejci, Božiči, Dolina, Vanča, Šalamenci, Brezovci, Lemerje, Paževci, Zenkovi, Maljinci-Lukačevci, Bodonci, Pečarovci, Dankovci, Poznanovci, Radovci, Krplivnik, Gornja Lendava, Vidonci, Kovačevci, Orovc, Prosečka vas, Mačkovci.

Peta volivna enota: Rogoševci, Matjaševci, Dolič, Kuzma, Gornji Slavič, Dolnji Slavič, Večeslavci, Sotina-Lerdica, Kramarovi, Gelinci, Petrova, Ropoča, Motovili, Krašci, Demajinci, Gornji Črnci, Korovci, Čankova, Topolovci, Krajina, Skakavci, Strnkovci.

VI. OKRAJ PREVALJE

ima 4 volivne enote, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih odborov:

Prva volivna enota: Sp. Vižina, Vuhred, Marebneg, Sv. Anton na Pohorju, Sv. Primož na Pohorju, Vuzenica, Muta, Sv. Primož nad Muto, Pernice, Gorina, Trbonje, Ojstrica, Drazgrad.

Druga volivna enota: Guštanj, Kotlje, Sela, St. Janž, Čermce, Libelice, Tolbi vrh, Pameče.

Tretja volivna enota: Žerjav, Prevalje, Sv. Danijel, Mežica, Lesce, Črna, Koprivna, Javorje.

Četrta volivna enota: Mladina, Duvje, Golavabuka, Legova, Trebje, Slovenjgradec, Stari trg, Podgorje, Razbor, Smiklavž, Sv. Vid nad Vobenkom, Straže, Turška vas, Smartno, St. Ilj.

Sesta volivna enota:

Blatna Brezovica, Brezovica-Vnanje gorice, Drenov, grič-Ligovna, Log, Notranje gorice, Stara Vrhnika, Verd, Vrhnika, Zaplana.

VII. OKRAJ RAKEK

ima 3 volivne enote, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Begunje pri Cerkljah, Bežuljak, Cerklja, Dolnja vas, Grahovo, Otave, Rakek, Urec.

Druga volivna enota: Dolenji Logatec, Gorenji Logatec, Hotedrsica, Laze, Planina pri Rakeku, Rovte, Vrh Sv. Treh Kraljev.

Tretja volivna enota: Babno polje, Čajnarije, Iga vas, Lož, Nova vas, Ravnik, Stari trg pri Ložu, Sv. Vid nad Cerkljo, Veliko Bloke.

VIII. OKRAJ ŠKOFJA LOKA

ima 2 volivne enote, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Paštal, Ratače, Sora, Stara Loka, Škofja Loka, Trata — koldovr, Zimice, Zabnica.

Druga volivna enota: Gorenja vas, Hotedrsica, Leskovec, Log, Lušine, Poljana, Sovodnje, Trebija, Ziri.

Tretja volivna enota: Bukovica, Česnjica, Davča, Marjnjrhi, Sela, Sorica, Zallog, Zgornja Ljuša, Zelniki.

IX. OKRAJ SLOVENSKA BISTRICA

ima 3 volivne enote, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Laporje, Makole, Paška, Poljčane, Studence, Vrhole, Zabljek, Pekel.

Druga volivna enota: Cigonje, Črešnjec, Smartno na Pohorju, Slov. Bistrica, Prisiava, Loznica, Spodnja Nova vas, Stari log, Sentovec, Tinje, Vrhlaga Zgornja Bistrica, Zgornja Loznica, Zgornja Polskava.

Tretja volivna enota: Brunšvig, Dobrovec, Fram, Gorica, Hotinja vas, Jesenca, Kopivnik, Morje, Podova, Pragersko, Rače, Slivnica pri Mariboru, Spodnja Polskava, Orehova vas.

X. OKRAJ PTUJ

ima 6 volivnih enot, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Čvetkovi, Hum, Lesnica, Lotaršica, Ožrož, Ormož, Pavlovič, Podgorci, Sodinci, Središče ob Dravi, Salovec, Velika Nedelja, Zamušani.

Druga volivna enota: Borovci, Brezovci, Bukovci, Dornava, Formin, Gajevci, Gorinčica, Nova vas-Marko, Mežgovci, Markovci, Moškajci, Podvinci, Polenski, Rogoznica, Sobetinci, Spuhlja, Stojnci, Zabovci.

XI. OKRAJ CRNOMELJ

ima 5 volivnih enot, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Črnomelj, Dobiče, Batoraj, Tribuce, Grilje, Podzemelj, Gradac, Loka pri Črnomlju, Talti vrh, Petrova vas, Stranska vas, Primostek, Kot.

Druga volivna enota: Rožni dol, Sencič, Širekļevci, Črešnjec, Jugorje, Suhor pri Metliki, Grabrovec, Radovica, Šlarna vas, Drašiči, Božakovo, Rosalnice, Melika, Lokvica.

Tretja volivna enota: Predgrad, Stari trg ob Kolpi, Sinji vrh, Učakovci, Stara lipa, Belči vrh, Vinica, Preleka, Marindol, Zilje, Tanča gora, Dragatuš, Adlešiči.

XII. OKRAJ KOČEVJE

ima 3 volivne enote, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih odborov:

Prva volivna enota: Bukovica, Gorica vas, Dolnja vas, Stari log, Stara cerkev, Kočevje, Zelnoje, Rakitnica.

Druga volivna enota: Zimarice, Gora, Sordražica, Zamostec, Sušje, Velike Poljane, Jurjevica, Dolenji Lazi, Ribnica na Dolenjskem, Loski potok, Podpreska, Trava.

Tretja volivna enota: Oslinica, Kuželj, Banja loka, Vas Para, Kostel, Koprivnik, Mozelj, Morava, Kočevska reka, Briga, Livold, Vrh, Spodnji log, Pačeti.

XIII. OKRAJ KRŠKO

ima 6 volivnih enot, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Krško, Videm ob Savi, Leskovec pri Krškem, Čenče, Sv. Duh, Raka, Bučka, Studence, Rajhenburg.

Druga volivna enota: Cerklje ob Krki, Brežice, Krška vas, Čatež ob Savi, Skopice, Dolnja Pirošica, Ština, Sv. Križ, Mrševje, Prušnja vas, Ošter, Kostanjevica, Veliki Podlog.

Tretja volivna enota: Arčiče, Brežice-okolica, Brege, Stari grad, Zdole, Sromlje, Pišce, Dednja vas, Globoko, Pečice, Ruzica.

Četrta volivna enota: Bizelsko, Stara vas-Bizelsko, Sv. Peter pod Sv. gorami, Kapele, Dohova, Jesenice na Dolenjskem, Velika Dolina.

Peta volivna enota: Senovo, Stolovnik, Dovško, Veliki Kamen, Veterink, Podreda, Blanca, Pakleč, Gorjane.

XIV. OKRAJ NOVO MESTO

ima 5 volivnih enot, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Brusnice, Dobruška vas, Dole pri Skočjanu, Drča, Gaberje, Gradisce pri St. Jerneju, Orehovica, Prekopa, Roje, Stara vas pri St. Jerneju, Skočjan, St. Jernej, Vrhopolje, Zameško.

Druga volivna enota: Biška vas, Globodol, Jablan, Veliki Kal, Karteljevo, Mirna peč, Bela cerkev, Smarjetca, Smarješke Toplice, Zagrad, Zbure, Kamence, St. Peter, St. Jurij, Črčevci.

Tretja volivna enota: Novo mesto, Gota vas, Ločna, Veliki Slatinik, Smolenja vas, Šmihel pri Novem mestu, Štopiče, Sela-Ratež.

Četrta volivna enota: Ajdovec, Dvor, Lipje, Raje, Sedinja vas, Sela-Hinje, Šmihel pri Zamberku, Zuzemberk, Gorenje Polje, Praproče, Straža.

Peta volivna enota: Birča vas, Črmosnjice, Koroska vas, Podturn, Podgrad, Dolž, Poljane, Dolenje Sušice, Gorenje Sušice, Dolenjske Toplice, Uršna sela, Vavta vas.

XV. OKRAJ TREBNJE

ima 5 volivne enote, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Male Dolc, Veliki Gabrje, Zagorica, Sela pri Šumberku, Dobruška, Korita, Velika Loka, St. Lovrenc pri Veliki Loki, Primskovo, Catež, Knežja vas, Sv. Stefan, Bučka, Studence, Rajhenburg.

Druga volivna enota: Arčiče, Brežice-okolica, Brege, Stari grad, Zdole, Sromlje, Pišce, Dednja vas, Globoko, Pečice, Ruzica.

Četrta volivna enota: Bizelsko, Stara vas-Bizelsko, Sv. Peter pod Sv. gorami, Kapele, Dohova, Jesenice na Dolenjskem, Velika Dolina.

Peta volivna enota: Senovo, Stolovnik, Dovško, Veliki Kamen, Veterink, Podreda, Blanca, Pakleč, Gorjane.

XVI. OKRAJ MURSKA SOBOTA

ima 5 volivnih enot, ki obsegajo ozemlje sledečih krajevnih ljudskih odborov:

Prva volivna enota: Beltinci, Ivanjci, Gančani, Lipovci, Rakičani, Bratunci, Melinci, Izakovci, Dokleževci, Bakovci, Krog, Satohavci, Murski Črnci, Gradisce, Tropovci, Tišina, Petanjci, Murski Petrovci.

Druga volivna enota: Murska Sobota, Vučja Gomila, Tešanovci, Moravci, Maljinci-Lukačevci, Noršinci, Martjanci, Sebeborci, Nemčevci, Pucanci, Markičevci, Gorica, Polana, Predanovci, Černelavci, Kupšinci, Veščica, Borejci, Vemča vas, Rankovci, Sodišinci, Gederovci.

Tretja volivna enota: Gornji Petrovci, Trkova, Martinje, Boreč, Znanje, Salinci, Neradovci, Čepinci, Lucova, Markovci, Budinci, Dolenci, Salovci, Hodoš, Krplivnik, Peskovci, Stanjevci, Kušanovci, Križevci, Kančevci, Kučič, Domanjševci, Prosenjakovci, Radkovi, Selo, Fokovci, Ivanovci, Andrijevci.

Četrta volivna enota: Mošćanci, Andrejci, Božiči, Dolina, Vanča, Šalamenci, Brezovci, Lemerje, Paževci, Zenkovi, Maljinci-Lukačevci, Bodonci, Pečarovci, Dankovci, Poznanovci, Radovci, Krplivnik, Gornja Lendava, Vidonci, Kovačevci, Orovc, Prosečka vas, Mačkovci.

Peta volivna enota: Rogoševci, Matjaševci, Dolič, Kuz

Sindikalna podružnica v tekstilni tovarni Hutter v Mariboru je pravilno usmerjala tekmovanje, zato si je njen delovni kolektiv priboril prvo mesto

Pri tajnistvu zveze delavcev in nameštencev tekstilne in oblačilne industrije Slovenije se je zbrala tekmovalna komisija, da ugotovi uspehe in rezultate šestmesečnega tekmovalnega obdobja od 1. marca do 31. avgusta 1946. Pri splošnih ugotovitvah je komisija spoznala, da se je tekmovalna udeležila 82% vsega tekstilnega in oblačilnega delavstva Slovenije. V tem času se je v bombaznih predilnicah zvišala za 42%, delovni učinek pa za 18%. V tkalnicah se je produkcija zvišala za 28%, delovni učinek pa za 10%. V ikalnicah so presegli norme za 8%. Produkcija sukanca se je povečala za 92%, produkcija pletenin pa za 56%. V splošnem so se produkcijski stroški znižali za 20%.

natančneje in globlje pogledati, kje tiči vzrok, da so delavci Hutterja najboljši tekstilci Slovenije, kako na sploh delavci naših tekstilnih podjetij uvajajo tekmovanje za svoj delovni sistem, ki bo dal čim več kakovostno dobrih in poceni oblačil našemu delovnemu človeku. Če smo v eni prejšnjih številkih napisali v članku o tekmovalnem delu, da morajo tekmovalne voditi le sindikati (jasno pa je, da morajo uprave pri tekmovalnem sodelovanju) potem imamo za to lep dokaz v sindikalni podružnici tovarne Hutter. Odbor te podružnice je bil v začetku leta in še pomladi slab. Med delavstvom so se dogajale razne nerodnosti in sindikat jih ni znal odpraviti. Delavci so izvolili nov odbor, ki je vse drugače zagrabil za delo. Ta odbor je tudi razumel kako je treba uvesti tekmovanje z dobro pripravljenim načrtom, ki si ga potem delavci prikujejo v vsakem oddelku zase. Važno je, da sindikalna podružnica tovarne Hutter ni bila zgolj registrator uspehov, kakor so sindikalne podružnice v mnogih podjetjih, ampak je usmerjala tekmovanje in dnevno prikazovala praktične uspehe posameznikov, oddelkov in celotnega podjetja.

Da odpomorejo pomanjkanju sukanca, so delavci tovarne Hutter storili vse in v času tekmovalnega za 92% dvignili proizvodnjo v oddelku sukanca.

Drži to, da so vsesplošno napori naših delavcev občudovanja vredni in temu primerni tudi uspehi v produkciji. Toda če zna sindikat, kot je to primer pri Hutterju, zainteresirati in spodbujati delavce, da si je vsak posameznik stalno v svesti svoje naloge v tekmovalnem, potem so uspehi še mnogo znatnejši. To zato ni več tekmovanje zaradi tekmovalnosti, kjer po gotovem razdobju zberejo rezultate in jih mogoče celo v zelo okusni obliki pošljejo na višji forum. To je do zavidljive višine izvedeno tekmovalno, kjer se čuti, da je vsak delavec posebej nosilec uspehov.

Primer Hutterja ni osamljen. Je pa posebej omembe vreden, ker se je iz slabega razvil dobro podjetje. Inteks v Kranju si je n. pr. ponovno osvojil drugo mesto in je pri njih sindikalno delo lepo povezano z vsem delom in življenjem v tovarni. So tudi tovarne, ki so že v prvem razdobju tekmovalne napravile velik skok v praktičnem delovnem učinku in tako zdaj navidezno niso dosegle takih uspehov.

Tekmovalna komisija pa je ocenila tudi delo krajevnih odborov zvez. Ugotovila je, da je edino krajevni odbor v Mariboru v redu izvrševal svoje naloge, ker je v pravi meri nudil pomoč podružnicam pri tekmovalnem, dobro organiziral tekmovalno in tekmovalne komisije ter direktno usmerjal delo svojih podružnic. Ostali krajevni odbori zveze so precej odgovorni za napake v svojih podružnicah, za nezadostne uspehe v tekmovalnem in končno tudi za nerodno poročanje podružnic, ki so sicer tekmovalne, niso pa pošiljali rednih poročil in jih zato komisija ni upoštevala v končni oceni.

Komisija nadalje navaja podrobne rezultate posameznih podjetij, zlasti prvih treh, ki so bila nagrajena, prva dva s prehodno zastavo, podjetji na tretjem mestu pa s knjižnico. Delovi kolektiv tovarne Hutter v Mariboru je pokazal velik napredek v sindikalnem delu, pri delu ga obnovilo in v kulturno prosvetnem delu. Znanje je porasel v času tekmovalnega vseh oddelkih praktični produkcijski učinek, v oddelku hlačevice s 56,1% na 81,5%, v tkalnici kleta s 68% na 79,5%, v predilnici z 18,54 gr na 20,04 gr na vretensko uro. Pomembno je tudi popravilo tkalnice svile, na kateri je v zadnjem letu okupacije sneg tako močno poškoval stroho, da je bila nevarnost zrušitve na strojni park. Delavci tovarne Hutter so s prostovoljnimi delom popravili stroho, premontrirali statve in zopet preselili statve v novo popravljeno dvorano, pri tem pa ni v tem oddelku prav nič trpel delovni program. S prostovoljnimi delom so delavci obnovili tudi 74 stanovanj, kar predstavlja vrednost 1,425.000 din.

Delovni kolektiv tekstilne tovarne Inteks v Kranju, ki je že v prvem tromeščju, v prvomajskem tekmovalnem, dosegel drugo mesto med vsemi tekstilnimi podjetji v Sloveniji, je to mesto obdržal zaradi svojih uspehov v produkciji, v kulturno prosvetnem in političnem delu. V tkalnici tovarne Inteks so delavci dosegli odlične rezultate in daleč presegli običajne norme. Delovni kolektiv Predilnice in tkalnice v Trzinu je pokazal najboljše uspehe v predilnici, kjer je znal v avgustu delovni učinek 21 gr na vretensko uro. Nadalje so v kratkem času obnovili električno centralo in tako omogočili popolno obratovanje predilnice v 3 posadah. Delovni kolektiv predilnice in tkalnice v Mariboru je dosegel najlepše uspehe pri obnovi porušenih predilnic. V rekordnem času so delavci obnovili 11.000 predilniških vreten in tako omogočili večjo produkcijo bombaže preje.

Tako je suho zgoščeno poročilo, ki govori največ v številkah. Treba pa je

Naše delo in uspehi

Strokovni tečaji v ljubljanski mestni plinarni

Od 24. maja pa do 9. avgusta t. l. so se v tem podjetju vršila strokovna predavanja, in sicer po enkrat na teden na množičnih sestankih. Namen teh predavanj je bil nuditi delavcem in nameštencem splošni teoretični vpogled v obrate ljubljanske mestne plinarne. Na teh predavanjih niso obravnavali le plinarne, ampak vso važnejšo industrijo, ki predeluje premog na kemični način. Najvažnejša predavanja so bila: 1. Zgodovina nastanka premoga, 2. Sestava premoga, 3. Najboljša premožja, zaloga, statistični podatki, 4. Svetovna produkcija, 5. Pridobivanje umetnega bencina iz premoga, 6. Pridobivanje montanskega voska, 7. Ustroj in delovanje plinarni, 8. Čistilne naprave plinarni, 9. Izkoriščanje stranskih produktov (čistilne mase, katrana), 10. Koksarne in njihova razlika nasproti plinarnam, 11. Nizkotemperaturna destilacija rjavega premoga (tiljanje) in njen praktični pomen, 12. Razvoj in pomen industrije - predelava katrana.

V mesecu septembru in oktobru pa se bo v tej plinarni vršil praktični tečaj

Delovne norme v državni lesni industriji Duplica pri Kamniku

Ze v avgustu leta 1945 so v tem podjetju pričeli postavljati za poedina dela delovne norme. Preden so pričeli z izdelovanjem prve serije tipizirane pisalne mize, so pritegnili k proučevanju delovnih norm delavcev in mojstrov. V mizarškem oddelku so se delovne norme v poedinih mesecih zelo izpreminjale. Tako so na primer v začetku izdelali pisalno mizo v 76 delovnih urah, pozneje pa enako mizo v 49 delovnih urah. V tem podjetju je prav posebno vidno, kako zelo utegnejo delovne norme vplivati na zvišanje produkcije in v posledici povzročiti znižanje cen produktom. V avgustu leta 1945 je pisalna miza veljala 4700 din, a je njena cena polagoma padala in se je danes znižala na 3410 din.

za oddelek destilarne katrana, v katerem naj bi dobili uslužbenec tega oddelka teoretično in praktično podlago v tej panogi industrije, ki je pri nas skoraj nepoznana.

Po sporazumu med redakcijama »Ljudske pravice« in »Slovenskega poročevalca« bo od 23. t. m. dalje izhajala »Ljudska pravica« tudi ob ponedeljkih, zato pa ne bo izhajala ob petkih.

»Slovenski poročevalec« bo izhajal kot doslej. Upravi obeh dnevnikov sta se dogovorili, da lahko naročniki »Slovenskega poročevalca« naročijo ponedeljsko izdajo »Ljudske pravice«, naročniki »Ljudske pravice« pa petkovo izdajo »Slovenskega poročevalca« za mesečno naročnino 8 din.

OBVESTILA

OKLIC

o začetku poizvedb zaradi osnovanja nove zemljiške knjige za katastrsko občino Hinje v sodnem okraju Novo mesto. Z dnem 8. 10. 1946 se začne poizvedba zaradi osnovanja nove zemljiške knjige za kat. občino Hinje, ki je bila po vojnih dogodkih uničena. Poizvedbe se bodo vršile vsak delavnik od 8. do 16. ure v Selo - Hinje na tamk. krajevnam ljudskem odboru.

K poizvedbam naj pridejo vsi posestniki, hipotekarni upniki in vse ostale osebe, ki imajo pravno korist od tega, da se poizvedo lastniške pravice ali da se ugotovi istovetnost sedanjih oznah parcel s prejšnjimi oznabami; navajati smejo vse, kar utegne služiti za to, da se pojasni stanje stvari in da se očunajo njihove pravice. Oni, ki imajo na teh zemljiških ali na njihovih delih zastavne služnostne ali druge pravice, prikladne za knjižni vpis, naj te pravice prijavijo, če želijo, da se vpišejo v novo zemljiško knjigo kot stara bremena. V prijavih je točno navesti pravico in vrstni red, ki se za njo zahteva; kakor tudi zemljiškoknjižne vloške, v katerih naj se izvrši vpis. Navesti je tudi, na kaj se opira prijavljena pravica in na kaj zahtevani vrstni red. Prijavna dolžnost v ničemur ne izpreminja to, da je pravica, ki jo je treba prijaviti morda očitna iz kakšne listine, ki je že pri sodišču, ali iz kakšne sodne rešitve itd. Edino pravice in obremenitve, za katere so upravičenci že vložili prošnje, prijave ali listine glede na razglas ministrstva za pravosodje, z dne 12. 6. 1946, Uradni list LRS z dne 26. 6. 1946, št. 169/46, se bodo upoštevale uradoma in jih zato ni treba vnovič prijavljati. Prijave se morajo podati pisмено ali usno na zapisnik pri okrajnem sodišču v Novem mestu, soba št. 12, prihišje, do dne 5. oktobra 1946, od tega dne dalje pa na kraju poslovanja v Selo - Hinje na tamk. krajevnam ljudskem odboru.

Posestniki zemljišč in drugi upravičenci morajo prinesiti k poizvedbam odnosno priložiti svojim prijavam v izvrzniku ali v prepisu vse spise, izpiske iz zemljiške knjige, sodne odločbe ali druge listine, kolikor so potrebne za obnovitev zemljiške knjige in kolikor jih imajo ostali njihovi zastopniki.

Razvrščeni bodo vsakomur v pogled posestni listi, seznamu parcel lastnikov ter zemljiškoknjižne mape od dne 8. 10. do 22. 10. 1946 dalje na kraju poslovanja v Selo - Hinje.

URADNE OBJAVE

CRNOVAŠKA CESTA ZAPRTA. Uprava cest pri MLO - okrajno mesto Ljubljana obvešča vse voznike in soferje, da bo Crnovaška cesta od 21. 9. do 14. 10. za tranzitni vozni promet zaprta, ker gradi most čez Salčkov jarek. Za tranzitni promet Ljubljana - Podpeč naj se uporablja cesta Ljubljana - Ig - Podpeč. TU 1997.

SOLSTVO

POZIV. Drž. babiška šola v Ljubljani poziva spodaj imenovane tovaršice, da se zglase dne 1. oktobra 1946 zjutraj v Ljubljani, Slajmarjeva ulica št. 3 (Porodnišniški), zaradi sprejemnega izpita in zdravniškega pregleda: Bizant Olga, por. Hrgov, Zg. Gameljne, Bradač Angela, Poljana, Čurič Ivanka, Ljubljana, Fernus Valerija, Ljubljana, Franz Jožefa, Celje, Gerdeč Marija, Mežica, Gricec Alojzija, Celje, Hribar Jožefa, Dobljetna - Mozirje, Jereb Marija, Spodnja Loznica - Slov. Bistrica, Klun Ljudmila, Zamostec, Krasovec Danica, Nova vas pri Rakeku, Leskovec Marija, Gorenjava, Lipovec Ana, Velenje, Marolt Ida, Stara vas pri Velenju, Omerzu Slavka, Blanca, Poljanšek Ana, Loko pri Kamniku, Potočnik Gretka, Lobnica pri Rušah, Radoljši Jelena, Novo mesto, Reholc Angela, Mokronog, Skuba Karolina, Črnomelj, Smolej Marija, Kranjska gora, Stopar Marija, Belovo - Sv. Jedert nad Laškom, Sparovec Ivana, Lipnica pri Podgatu, Vesel Vera, Zveronica - Rakek, Vilar Franja, Vel. Lašče, Vudler Irena, Sv. Trojica v Slov. gorah, Zakrajšek Stefka, Lačja vas - Mozirje.

Sole nato se bo odločilo, ali bodo posamezne kandidatnje sprejele v Babiško šolo ali ne. - Drž. Babiška šola v Ljubljani.

Drž. šola za žensko domačo obrt v Ljubljani, Lingarjeva ul. 4, vabi vse zainteresentke za ženska ročna dela, predvsem vezilja in ročne pletilje, da se udeležijo sestanka, ki bo na imenovani šoli 25. septembra ob 17. uri. Namen tega sestanka je organiziranje matrinega izdelovanja ženskih ročnih del po originalnih zamislih in pristnih narodnih vzorcih ter razdelitev pripravljanih del.

POZIV UPRAVICENEM DO OTROSKIH DOKLADI

Ob pričetku novega šolskega leta naj vsi oni, ki prejemale otroške doklade od Federalnega zavoda za socialno zavarovanje v Sloveniji, predložijo tekom meseca septembra 1946 za svoje otroke stare preko 14 let, ki obiskujejo šolo (osnovno ali srednjo) gotrdilo o obiskovanju šole v šolskem letu 1946-1947. Kdor ne bo predložil potrdila, mu prešane pravica do otroških dokladov z 31. 8. 1946 z otroke, ki so dopolnili 14. leto. - Podružnica FZSZ v Mariboru.

VSEM POTROŠNIKOM TEKOČIH GORIV

Vabimo vse potrošnike tekočih goriv in maziv, da večje količine tekočih goriv in maziv prevzemajo pri državnem podjetju Jugopetrol sekesevno tekom celega meseca, odnosno v sporazumu z direktorjo a nikakor ne nuenkrat v zadnjih dnevih kontingenta, ker je v tehničnem pogledu nemogoče organizirati redno preskrbo tek. goriv, če se ob istem času pojavi velik navel potrošnikov. Taka motnja lahko dovede celo do nevarnega zastaja v preskrbi s tek. gorivi. V zvezi s tem sporočamo vsem potrošnikom, da bo drž. podjetje Jugopetrol izdajalo v času med 5. in 30. v mesecu samo količine tek. goriv in maziv, ki so manjše od 400 litrov. Vse večje količine morajo potrošniki dvigniti že poprej t. j. pred 5. v mesecu toda po predhodnem sporazumu z direktorjo Jugopetrola. - Iz pisarne ministrstva za trgovino in preskrbo vlade LRS (V. št. 4604/46).

GARNIZONSKI CENTER ZREN-a TEKUJE

Danes dopoldne ob 8. uri se bo pričelo tekmovalje za ZREN in sicer na centralnem ljudskem kopalnišču v Tivoliju. Tekmovalje bo za vse stopnje znaka in vseh starostnih skupin. Znanje je, da vlada v naši Armiji veliko zanimanje za fizkulturo kar bo dokazalo tudi današnje tekmovalje. Norma iz I. grupe v plavanju bo nameravalo izpolniti preko 400 tekmovalcev. Verjetno ljubljansko kopalnišče se ni imelo tolikšnega števila tekmovalcev ki bi nastopili v enem tekmovalju. - Garnizonski center ZREN.

DNEVNE VESTI

Oddelek za notranje zadeve ljubljanskega okrožja se je preselil v nove uradne prostore, Ciglatova ul. 3-I, telefon 32-39. - Iz pisarne Oddelka za notranje zadeve ljubljanskega okrožja.

Zbiratelj bukovega žira pozoriš Posovalnice ljubljanske Naproze, St. Vid, Brozovica, Dev. M. v Polju, Dobrova, Jelica, Sv. Jakob in Bleiweisova c., prevzema žir od zbiralcev in posteljuje v ta namen tudi ob nedeljah popoldne od 17. do 21. ure. Na ta način lahko zbiratelj žir takoj oddajo, in jim bo s tem zelo ustrezno.

Danes 22. t. m. je otvoritev sadjarske razstave v Mariboru. Ljudstva Saleške, Slovenjgradske in Savinjske doline, zadruge, šole in vse ki se zanimajo za priznano sadje naših krajev, vabimo na prvo sadjarsko razstavo v Celjskem okrožju.

Početno knjigovodstvo s praktičnimi primeri kalkulacije in vsemi navodili proučujemo posamezno tudi ob večernih urah. Pričetek takoj. Informacije: Specialni zasebni pouk, Domobranksa 15.

Pouk knjigovodstva, stenografije, stroje, pišala itd. za začetnike po uspešni metodi do popolne izvežbanosti Primeri iz pisarniške prakse. Izбира predmeta po želji. Ure dopoldne, popoldne ali zvečer dogovorno. Informacije: Specialni zasebni individualni pouk, Domobranksa 15.

Rušično in angleščino za začetnike poučujemo posamezno po uspešni metodi dopoldne, popoldne ali zvečer po želji. Informacije: Specialni zasebni individualni pouk, Domobranksa 15.

Strojepisni pouk po specialni najuspešnejši metodi s opisovanjem raznovrstnih pisarniških del s posebnim ozirom na pravo pisanje in vzorno obliko izdelkov. Na razpolago stroji raznih sistemov. Praktično znanje za vsako javno ali zasebno službo. Uspeh jamčemo. Ure dopoldne, popoldne ali zvečer po želji. Informacije: Specialni zasebni individualni pouk, Domobranksa 15. (Vodi ravatelj Christof Drago).

Znane sarajevske preproge. Stalno na zalogi garniture za spalnice v vseh barvah in vzorcih, ročno delo, čista volna impregnirana proti moljem. Stalne barve so najcenejše. Državnim uslužbenecem in nameštencem sindikalnih organizacij dajemo na dolgoročno odplačilo v 2. mes. obrokih. Vsa povpračila vseh vrst preprog strokovno izvršujemo. - Prodajalna Državne tkalnice preprog, Sarajevo, Dalmatijana št. 13, zraven hotela Struželj, Ljubljana.

Nedeljsko zdravniško dežurno službo vrši prihodno nedeljo dr. Peril Ennan, Stanujoč v Mariboru, Strossmajerjeva ul. 23, in sicer v času od sobote 21. septembra popoldne do ponedeljka 23. septembra do 8. ure zjutraj.

SAH

SAHOVSKA SEKIJA ČETRTEJ JEZICA. Dne 16. t. m. je bil odigran brzopoten turnir za prvenstvo v septembru. Pri udeležbi 14 tih članov je dosegel I. mesto Mejak F., II. Dobovšek Iv., III. Škerl V. itd.

RADIO

589 m/449 m/46 m

DNEVNI SPORED ZA NEDELJO 22. 9.

8 Polka in valčki na ploščah - 8.30 Napoved časa, vesti in pregled sporeda - 8.45 Bolgarske in makedonske narodne pesmi na ploščah - 9 Oddaja ESZDNJ: 1. Delavci in nameštenci; 2. Ob obletnici I. Kongresa enotnih sindikatov Slovenije; 3. Huter in drug v Mariboru - II. delavski kolektiv; 4. Sindikalni dom v Mariboru; 5. Naše armade - šola mladih delavcev - 9.30 Schubert: Kvartet v A-molu, izvaja trž. godalni kvartet - 10 Partizanska ura: Vladimir Dedijer: Septembarski dnevi v partizanih leta 1942 - 10.30 Partizanske pesmi pojo »Fantje na vas« - 11 Rahmani-nov: Konec za klavir in orkester v C-molu, izvaja Filadelfijski simf. orkester, soloist Sergej Rahmaninov, dir.: Leopold Stokovskij - Musorgskij: Slike z razstave, izvaja Bostonjski simf. orkester, dir.: Sergej Kusevitskij - 12 Poje zbori in igrajo godbe na pihala, ki so nastopili na II. Korškem festivalu v Guštanju - 12.30 Händel: Trio za flauto, fagot in klavir, izvaja Slavko Korošec, Fr. Zemva in Samo Hubad - 12.45 Lahek orkestralni spored - 13.15 Napoved časa, vesti in objave - 13.30 Odločki iz znanih oper - 14.15 Napoved časa in poročila - 14.30-15 Igra Plesni orkester RL pod vodstvom B. Adamiča - 18 Oddaja za naše podeželje: 1. Ing. Oto Muck: Koristi dobrega kolobarja; 2. Vet. Ante Stefančič: Zopet o steklini; 3. Katarina Spar: Naši otroci; 4. Močnik Vlado: O mehanizaciji kmetijstva; 5. Musek Vitko: Revmatizem - 20 Napoved časa in poročila - 20.10 Tri skladbe Petra Iljiča Čajkovskega: 1. Serenada za godalni orkester; 2. Italijanski espricio; 3. Labodje jezero - balet - 21 Slovenske narodne pesmi poje Vokalni kvintet RL - 21.30 Vedri instrumentalni in vokalni soli na ploščah - 22 Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda - 22.15-23 Moderna lahka glasba na ploščah.

DNEVNI SPORED ZA PONED. 23. IX.

6 Za lažje tetajenje (plošče) - 6.15 Napoved časa, vesti in pregled sporeda - 6.50 Nekaj srbskih melodij - 7 Sovjetske partizanske - 7.15 Napoved časa, vesti, objave in radio koledar - 7.30-8 Glasba iz sovjetskih zvočnih filmov in operet - 13 Poje zbor praskih učiteljev - 13.15 Napoved časa, vesti in objave - 13.30 Pester opoldanski spored na ploščah - 13.45 Reportaža iz fizkulture - 14 Nadaljevanje opoldanskega sporeda - 14.15-14.30 Napoved časa in poročila - 19 Oddaja za mladino - 19.15 Ukrajinske narodne pesmi - 19.30 Oddaja trg. ministrstva: Kako si bomo nabavljali obleko, obutev in drugo na nove potrošniške nakaznice - (Razgovor tov. Adamiča in tov. Prusa) - 19.45 Nekaj skladbo za violončelo in klavir - 20 Napoved časa in poročila - 20.10 Iz del starih mojstrov - Izvajata Sreško Zalokar (viola) in Jelka Suhadolnikova (klavir) - 20.40 Bach: Brandeburški koncert št. 6 - Händel: Largo - 21 Iz pripovednih del: Vladimir Nazor: »Bera« - Bero Milčeva-Ukmar-Boltarjeva - 21.20 Iz Offenbachovih in Suppejevih del - 22 Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda - 22.15-23 Iz del M. Raveta.

KINEMATOGRAFI

LJUBLJANA, UNION: Sovjetski barvni film »Kameniti cvet«, tehnik. Predstave ob 15. 19. in 21. uri. MATICA: Švicarski film »Marija Luiza«, tehnik. Predstave ob 15. 17. 19. in 21. uri. SLOG: Zaprti. KODELJEVO: Zaprti. LETNI KINO TIVOLI: Ameriški film »Mali oglasi«, tehnik. Predstave ob 19.30 in 21. uri. MARIBOR, ESPLANADE: Sovjetski film »Zdravstvij Moskva«, tehnik. GRAJSKI: Ameriški film »Trije bratje«, tehnik. LETNI KINO: Zaprti. CELJE, METROPOL: Češki film »Pri petih ververicah«, tehnik. DOM: Ameriški film »Melodija zvezd«, tehnik. KRANJ: Sovjetski film »Cirkus«, tehnik. PTUJ: Ameriški film »Nepričakovani oče«, tehnik.

MALI OGLASI

HAZNAŠALKA - KURIRJA s dobrim poznavanjem ljubljane in lastnim kolegom sprejemno s 1. oktobrom. Naslov v ogl. odd. »Ljudske pravice«. MANJŠI MOTOR ZA COLN (Aussenbordmotor), kupimo. Ponudbe na upravo »Ljudske pravice« pod »Coln-motor«. VEC SLIKARJEV IN PLESKARJEV potrebuje Borštinar Stefan, Podmličakova ul. 6. DRUŽABNIKA, zanesljivega, iščem za trgovino, v vseh okraih dobrega. Ponudbe na oglasni oddelk »Slovenskega poročevalca«, Jesenice, pod »Sama Jesenice«. ORGANIST IN PEVOVODJA je potreben v bližini Ljubljane za malo nagrado. Ponudbe na upravo »Ljudske pravice« pod »Izprašan organist«. PODPISANI preključim, da nisem plačnik dolgov svoje žene Sušteršič Marije, sodej stanujoče v Matem Mengšu. DROBAN KROMPIR IN KRILNE BUČE kupim. Trtnik Franc, Zgoranja Zdobrova št. 92. ZARADI PRESELTITVE v mesto prodam 3 polne in 3 prazne zelo dobro ohranjene AZ panje in razne čebelarске potrebšine po ugodni ceni. Menhart Alojz, Topolšiča 21.

OBVESTILO

Zadruge, ki so pooblašene za oddajo blaga za odkup žitaric v okrajih, kjer je bila prvotno predvidena količina odkupa presežena, in ki za odkup nimajo potrebnih količin tektilnega blaga na zalogi, ga lahko dobe pri »USTEKS-u« v Ljubljani, oziroma pri podružnici v Mariboru. Blaga za odkup je dovolj na razpolago. Da pa ne bo event. zlorab, je potrebno, da zadruge predložijo potrdilo Okrajnega LO z navedbo, koliko odstotkov znaša presežek odkupa v krajih, ki jih oskrbuje dotična zadruga, Brez tega potrdila blaga ne bo mogoče dvigniti.

Na Triglavu je zapadel prvi sneg, v naših zdraviliščih in letoviščih pa vlada še prava pomlad. Še je čas, da se pripravite na trdote zime!

BLED,

svetovno znano letovišče ob idiličnem alpskem jezeru s pravljicnim otokom.

ROGAŠKA SLATINA,

mednarodne sloveče zdravilišče in letovišče z obširnimi fizikalno-zdravilnimi napravami zdravi z uspehom olezni želodca, črev, zapeke, zlata žile, bolezni jeter, žolčnika, ledvic, sladkorne bolezni i. sl.

RADENSKA SLATINA,

zdravilišče naravnih ogljikovih kopeli (odprto do 15. oktobra) zdravi z uspehom bolezni srca in ožilja, ledvic, želodca, žlez z notranjo sekrecijo, rekonvalescente i. sl.

ZDRAVJE DELOVNEMU LJUDSTVU!

Zahtevajte prospekt! Informacije: uprave gornjih zdravilišč in letovišč, »Turist-hotel« Ljubljana, Gledališka 8, in njegove podružnice na Bledu, v Mariboru, Celju in vse pisarne Putnika.

NABAVNA IN PRODAJNA ZADRUGA z o. j. v STIČNI

Činitelj za dviganje blagostanja delovnega ljudstva!

Poslovalnice:

Ivančna gorica A
Ivančna gorica B
Zadružna gostilna
v Ivančni gorici
Višnja gora

Radohova vas
Krka
Zagradec
Ambrus

Trikolo

novo ali malo rabljeno, nosilnost 250 kg, se kupi. Ponudbe z navedbo cene je poslati na poslovni odbor »NAPROZE«, Ljubljana, Cerkevna ulica šte. 21.

Brata Lusan

TRGOVINA Z VINOM
Ljubljana VII
Nudi pristna viška vina po ugodnih cenah.

Opozorilo!

Kdor se obrne na nas radi naslovov malih oglasov, naj priloži v pismu znamko Din 4— za odgovor.

Oglasni oddelek
Ljudske pravice
Kopitarjeva 6

OGLASUJTE V »LJUDSKI PRAVICI«!

Z delom za obnovo smo dosegli prasto prodajo

„Lutz peči“

LJUBLJANA — SSKA
Beljaška 4
Telefon 32-52

Fizikurniki tekmovalci

„ZREN“

Vse športne potrebščine, kakor telovadne kroje, hlačke, copate in drugo dobite v

Fizikurnem magazinu

LJUBLJANA, Mestni trg 10

DVA ELEKTROMONTERJA

za instalacijska dela v Ljubljani išče drž. elektrotehnično podjetje »ELEKTROTEHNA«. Reflektanti naj se zglase v podružnici Elektrotehne, Ljubljana, Gosposvetska cesta 13.

Državni rudnik
V E L E N J E

potrebuje za takojšnji nastop

1 knjigovodjo bilancista s perfektnim znanjem poenotnega računovodstva

1 gradbenega tehnika **1 pomož. skladščnika** večšega nakupa in manipulacije z lesom.

Ponudbe z navedbo šolske izobrazbe, doseganje prakse z življenjepiso, in karakteristiko poslati upravi. Stanovanje bo na razpolago.

POZIV!

Tvrška Koren Peter in Katica, Črnomelj, po delegatu Sašek Karlina, poziva vse upnike in dolžnike, da prijavijo svoje terjatve in dolgove v teku 8 dni na naslov

Tvrška Koren - delegat
Črnomelj

KNJIGE ZA LJUDSTVO

Tiskovna in produktivna zadruga Mohorjeve družbe v Celju

uvaja že letos svojo posebno Ljudsko knjižno izdajo, da bi ljudstvo po najnižjih cenah prišlo do dobre literature. Knjige, obsegajoče 150 do 180 strani srednje-velikega formata, stanejo broširane brez poštnine 20 din, s poštnino in ovojnino vred pa največ 23 din. — Z znižanjem produkcijskih stroškov bo cena še padla.

Prvo knjiško Ljudske izdaje tvori

»Črtice« Lovra Kuharja - Prežihovega Voranca in je že ime tega znanega pisatelja in socialnega borca porok velike vrednosti te knjige.

Druga knjiga je narodopisna, zbrana od znanega narodopisca in književnika Vinka Möderndorferja. Izide V. del iz celotne zbirke pod naslovom »Boj za vsakdanji kruh«.

V tretji knjigi bo Tone Fajfar, minister vlade LRS, podal zgodovino naše osvobodilne borbe.

»Ruska čitanka« bo četrta knjiga poljudno prikazala zemljepisni in zgodovinski oris Rusije ter politične in gospodarske pridobitve Sovjetske zveze.

V peti knjigi bo znani sovjetski sociolog Rubinstein prikazal razvoj in organizacijo dela s posebnim poudarkom razlik, ki so pri tej organizaciji v kapitalističnem in socialističnem gospodarstvu.

Na sporedu je tudi zanimivo delo Tomca - o sončnih pegah.

Naročilnice za prvo serijo knjig Ljudske izdaje bodo v prihodnjih dneh razposlane predvsem odborom množičnih organizacij in sindikatom, naročila pa sprejema Tiskovna zadruga Mohorjeve družbe že sedaj po dopisnicah.

ORIGINALNI 10% VINSKI KIS

prodaja SIRENA D. D., Zagreb, Bužanova ulica šte. 22.
Cena Din 25— in 4% prometni davek postavljeno v ovarna.

FINANČNEGA KNJIGOVODJO

ISCE VELIKA TOVARNA NA GORENJSKEM. OBENEM SPREJME NEKOLIKO TEHNIČNIH IN ADMINISTRATIVNIH MOČI S PRAKSO TER PRAVNIKA.

PONUDBE POSLATI POD »PERFEKTEN KNJIGOVODJA« NA OGLASNI ODDELEK »LJUDSKE PRAVICE« ŠT. 3319.

Plugi, brane, plužni deli

Za jesensko selev rabite pluge, brane in plužne dele

Plug Lesce „JUNO“ št. 7	stane	din 2.000—
„ „ „MATO“ „ 6	„	„ 2.000—
„ „ „DENING“ „ 5 1/2	„	„ 1.800—
„ „ „JOTA“ „ 6	„	„ 1.985—
„ „ „SERVUS“ „ 6	„	„ 1.997—
„ „ „UTILUS“ „ 6	„	„ 2.242—
„ „ dvobrazdni	„	„ 2.755—
Brane, njivske dvodelne	„	„ 1.430—
Lemeži št. 6, 7, 8	din 23— za 1 kg	
Črtala	„ 23— „ 1	„
Plazi	„ 20— „ 1	„
Deske št. 6, 7, 8	„ 23— „ 1	„

Dobi se pri Blagovni centrali Naproza, Ljubljana, pri Okrožni zadružni centrali v Mariboru in Celju ter pri vseh Naprozah.

OGLAŠUJTE V »LJUDSKI PRAVICI«!

Bestno pisarniško moč

za materialno knjigovodstvo odnosno materialne kartoteke išče Cinkarna in metalna d. d. Celje. Ponudbe na upravo podjetja.

„Kristalija“

CELJSKA MESTNA PODJETJA

Celje
PRESERNOVA 9

PODJETJE, KI SE JE NA NOVO USTANOVILO. VRŠI VSA STEKLARSKA IN STEKLOBRUSILSKA DELA. — IZDELUJE OKVIRJE IN OGLEDALA. VSE PO NAJNIŽJIH CENAH!

CELJSKA MESTNA PODJETJA Ključavničarstvo Globočnik

CELJE • Stavbeno in umetno ključavničarstvo
Zidaniškova 9 • Specialna delavnica vseh vrst štedilnikov

Puči se Dam ugodna prilika, da si za 69 din nabavite sledeče knjige:

1. KOLENDAR za leto 1947
2. PREŽIHOV VORANC: SAMORASTNIKI
3. SPOMINI NA PARTIZANSKA LETA

Naročila sprejema:

Slov. knjižni zavod, podružnica Celje

Fina mehanika

Popravila vseh pisarniških strojev ter vsa v to svrhu spadajoča dela

Drago Hercog, Celje
Razlagova ul. 8a

Oglašujte v »Ljudski pravici«

Dolžan Franjo

CELJE, Jetniška 4a
kleparstvo, oblastveno koncesionirani vodovod. instalater

Telefon št. 245

Anton Špeglič

splošno mizarstvo
CELJE